

ES PARAMA KIEKVIENAM LIETUVOS GYVENTOJUI

Vilnius, gruodžio 3 d. (ELTA). Lietuva patenka į šalių kandidačių trejetuką, derybose dėl narystės ES išsiderėjusių palankiausias finansines sąlygas.

“Tai būtų nuo 68,70 euro 2004 metais iki 140 eurų 2006 metais vienam gyventojui per metus”, - antradienį spaudos konferencijoje į Eltos klausimą atsakė Ministras Pirmininkas Algirdas Brazauskas, kartu su vyriausioju derybininku Petru Auštrevičiumi pristatęs apibendrintus derybų dėl narystės Europos Sąjungoje rezultatus ir prioritetus.

Europos komitetas vienam gyventojui tenkančią paramą skaičiuoja iš Europos Sąjungos numatomos teikti paramos lėšų atėmus Lietuvos įmokas. Planuojama, jog pirmaisiais narystės metais Lietuva gaus maždaug 305 mln., antraisiais - 484 mln., trečiaisiais - 571 mln. eurų finansinę paramą. Pagal šios paramos lygį, Lietuva pirmauja tarp Baltijos valstybių.

“Tai labai didelis plusas mums. Skirtumas tarp Europos Sąjungos piniginių srautų į Lietuvą ir iš Lietuvos yra labai didelis. Tuo tarpu maždaug pusė valstybių turi neigiamą balansą, balansuoja ant ribos. Yra netgi kelios valstybės, kurios pirmaisiais narystės metais turės daugiau įmokėti negu gaus iš Europos Sąjungos. Todėl čia turime nemažą plusą ir reikės mobilizuoti visus mūsų administracinius gebėjimus, kad galėtume išnaudoti šias lėšas”, - pabrėžė Vyriausybės vadovas.

Kalbėdamas apie vieną iš aktualiausių klausimų, dėl kurių Lietuva nėra pasiekusi galutinio susitarimo su Europos Sąjunga - Karaliaučiaus problemą, Ministras Pirmininkas akcentavo, jog numatyti trys tranzito kontrolės etapai.

“Principas toks, kad mūsų atitinkamos tarnybos kontroliuos nepalyginamai geriau, atidžiau, nei tai buvo daroma iki šiol. Bus keli etapai - nuo sausio, nuo balandžio ir nuo liepos - kol kas konkrečiai atsakyti sunku, kadangi vyksta

derybos. Tačiau Europos Sąjunga yra įsipareigojusi papildomai finansuoti visas šias priemones”, - sakė A.Brazauskas.

Kaip vėliau jis paaiškino, nuo sausio 1 dienos Lietuva užsibrėžusi identifikuoti kiekvieną asmenį, tranzitu vykstantį į arba iš Karaliaučiaus srities. Nuo balandžio 1 dienos tvarka bus dar labiau sugriežtinta - įvedant tranzitiniais traukiniais vykstančių keleivių sąrašą, o nuo liepos 1 dienos numatoma įvesti supaprastintus tranzito dokumentus.

Vyriausiasis derybininkas Petras Auštrevičius pažymėjo, kad iš esmės techninės derybos yra baigtos, užfiksavus tik likusius klausimus - Ignalinos atominės elektrinės uždarymo finansavimą, Karaliaučiaus klausimą bei žemės ūkio ir finansines biudžetines nuostatas.

“Žemės ūkio srityje lieka dvi kvotos, dėl kurių negalime sutikti - tai cukrus ir derlingumas. Kiek šie klausimai gali būti sprendžiami techniniu lygmeniu - mes dar darysime visus įmanomus žingsnius, ypač, įrodant cukraus kvotos pagrįstumą. Ir tuomet pereiname į politinių derybų etapą, kuomet nesant galimybei techniškai įrodinėti, reikės siekti geriausio politinio rezultato”, - tvirtino P.Auštrevičius, primindamas, kad gruodžio 10 dieną vyks susitikimas ministrų lygmeniu, po kurio bus aiškus sąrašas tų klausimų, kurie privalės būti svarstomi viršūnių susitikime Kopenhagoje.

Vyriausybės vadovas užsiminė, kad praėjusiam Ministrų kabineto posėdyje buvo pritarta tokiam variantui, kad kandidatės tiesioginių išmokų padidinimui galėtų panaudoti plėtros fondų lėšas.

“Kad būtų padidintas tiesioginių išmokų procentas - vietoje 25 proc. pasiekti 30 ar 35 proc. Kai Vyriausybėje tokią poziciją nagrinėjome, nuspręsta, kad taip padaryti būtų tikslinga, jei būtų toks sutikimas. Tai būtų apčiuopiama nauda žemės ūkiui”, - prognozavo A.Brazauskas.

JAV prezidentas George W. Bush pasirašė naująjį įstatymą, kuriuo steigiamas “Department of Homeland Security”, kai Senatas už jį pasisakė 90 balsų, o prieš buvo tik 9.

AP nuotr.

PATVIRTINTOS DERYBŲ SU ES BAIGIAMOSIOS POZICIJOS

Vilnius, gruodžio 4 d. (ELTA). Likus savaitei iki derybų su Europos Sąjunga pabaigos, Lietuvos Vyriausybė patvirtino derybų baigiamojo etapo pozicijas. Ministrų Kabinetas pritarė galutiniam derybų paketui.

Vyriausybės posėdyje buvo aptartos tolesnės derybų gairės su ES dėl bazinio derlingumo ir cukraus gamybos kvotų nustatymo bei protokolai prie Stojimo sutarties dėl Ignalinos atominės elektrinės ir dėl asmenų tranzito tarp Karaliaučiaus srities ir kitų Rusijos Federacijos dalių žemės transportu.

Užsienio reikalų ministerijos teigimu, galutiniame derybų etape ir toliau būtina stebėti kitų šalių derybas bei užsitikrinti, kad jų susiderėti rezultatai būtų taikomi horizontaliai visoms šalims kandidatėms, tarp jų ir Lietuvai.

Apsvarsčiusi derybų su ES eigą derybiniam skyriuje “Laisvas kapitalo judėjimas” bei įvertinusi paskutiniuosius ES pasiūlymus, Vyriausybė nusprendė pritarti ES pasiūlytam 7 metų pereinamajam laikotarpiui žemės ūkio ir miškų ūkio žemės paskirties išsigijimui. Vyriausybė taip pat patvirtino Lietuvos derybinę poziciją paskutiniajame 31 derybiniam skyriuje “Kiti klausimai”.

Šiame skyriuje aptariamai klausimai, nepatenkantys į joki kitą derybinį skyrį.

Pavyzdžiui, Lietuvos narystė tarptautiniuose fonduose, Lietuvos banko narystė Europos centriniame banke ir Europos investicijų banke. Šių organizacijų nare Lietuva taps nuo narystės ES. Be to, šiame skyriuje aptariamai galimi rinkos ir teisingumo bei vidaus reikalų saugikliai. Saugikliai galės būti taikomi, jei į organizaciją naujai įstojusi valstybė nesilaikys prisiimtų įsipareigojimų arba kuriame nors ūkio sektoriuje jai kiltų rimtų sunkumų.

Tokiu atveju tiek senosios, tiek naujosios valstybės narės Europos Komisijos gali prašyti leidimo imtis apsaugos priemonių, teigiama Vyriausybės pranešime spaudai. Jame taip pat rašoma, jog Lietuva siekia, kad saugiklių taikymo sąlygos būtų tiksliau apibrėžtos bei derasi, kad saugikliai galėtų būti taikomi dvejus, o ne trejus metus.

ELTA primena, jog oficialiai užbaigti derybas su Lietuva bei kitomis 9 kandidatėmis ES numato gruodžio 12-13 d. Kopenhagoje įvyksiančio ES viršūnių susitikimo metu.

ES ŠALIŲ DIPLOMATAI - APIE DIDELĘ LIETUVOS PAŽANGĄ DERYBOSE

Vilnius, gruodžio 4 d. (ELTA). Europos Sąjungos šalių ambasadoriai mato didelę Lietuvos pažangą derybose dėl narystės šioje europinėje organizacijoje. Tai jie pažymėjo trečiadienį Danijos ambasadorės Evos Janson Vilniuje surengtų dalykinių pietų metu, kuriuose dalyvavo prezidentas Valdas Adamkus bei ES valstybių ir šalių kandidačių ambasadoriai.

Dalykinių pietų metu aptarti svarbiausi besibaigiančių derybų dėl Lietuvos narystės ES klausimai, susiję su žemės ūkiu, Ignalinos atominės elektrinės uždarymu bei tranzitu į Karaliaučiaus sritį.

Prezidentas teigė, jog svarbu, kad derybos dėl narystės ES baigtųsi laiku, o sutarties ratifikacijos procesas kitais metais vyktų sklandžiai.

ELTA primena, jog derybų su ES pabaigos tikimasi kitą savaitę. Tikimasi, jog gruodžio 12-13 dienomis ES pirmininkaujančios Danijos sostinėje susitikę 15 ES valstybių ar vyriausybių vadovų pakvies Lietuvą bei kitas sėkmingai derybas baigusias kandidates prisijungti prie Bendrijos.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

■ A. PAULASKAS NESVARSTO R.PAVILIONIO ATSTATYDINIMO KLAUSIMO

Seimo dauguma neskuba svarstyti opozicinės Konservatorių frakcijos inicijuoto nutarimo projekto dėl Rolando Pavilionio atstatydinimo iš Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininko pareigų. Seimo plenariniame posėdyje nebuvo pritar-ta Konservatorių frakcijos siūlymui įtraukti šį klausimą į plenari-nio posėdžio darbotvarkę. Prieš šio teisės akto įtraukimą į darbo-tvarkę pasisakė 37 Seimo nariai, už buvo 23 ir susilaikė 12 parlamentarų.

Atstatydyti R.Pavilionį iš Seimo Švietimo, mokslo ir kultū-ros komiteto pirmininko pareigų konservatoriai siūlo už tai, kad jis JAV Prezidento George W.Bush vizito metu pateikęs užgaulų aukštojo svečio palyginimą su Irako diktatoriumi Sadamu Husei-nu. Konservatorių teigimu, toks aukšto valdančiosios daugumos pareigūno elgesys “pažemino Lietuvą ir jos Seimą”. Pats R.Pavilionis neigia lyginęs JAV Prezidentą su Irako diktatoriumi.

Konservatoriai, teikdami nutarimo projektą, taip pat primena ir kitas R.Pavilionio “nuodėmes”. “Įsidėmėtini ir prieš tai buvę R.Pavilionio chuliganiški veiksmai - tyčinis važiavimas automo-biliu į policijos pareigūną ir jo sužalojimas, po to buvęs nepagar-bus tą įvykį įvertinusio teismo sprendimo komentavimas”, rašo-ma nutarimo dėl R.Pavilionio atstatydinimo aiškinamajame rašte. Konservatoriai rašo lūkuriavę, turėję vilčių, kad R.Pavilio-niui nesusiprantant atsistatydinti, tai padaryti jam patars Social-liberalų frakcija, politiškai atsakinga už savo narį, taip pat Seimo pirmininkas **Artūras Paulauskas, pakvietęs R.Pavilionį antruoju į partijos rinkimų sąrašą**. Nesulaukę tokių žingsnių, konservatoriai patys inicijavo nutarimo projektą dėl R.Pavilionio atleidimo iš Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmi-ninko pareigų.

Anot konservatorių, “toks sprendimas atitiktų demokratinių šalių tradicijas”. Viešus R.Pavilionio pareiškimus svarsčiusi Sei-mo Etikos ir procedūrų komisija rekomendavo jam atsakingiau reikšti savo mintis ir pačiam atsistatydinti iš komiteto pirmininko pareigų. R.Pavilionis pareiškė to nedarysias.

R.Pavilionio atstatydinimo taip pat reikalauja opozicinė Liberalų frakcija.

■ “MISTERIS NATO” ŽADA ŠVĘSTI 9 SAVAITES

Užsienio reikalų ministerijoje lapkričio 26 d. vakarą surengta žaisminga ceremonija, kurios metu apdovanotas “misteris NATO” Giedrius Čekuolis ir jo kariauna. Taip sumanyta pagerbti pareigūnus, daugiausiai ir atkakliausiai dirbusius, kad ilgai lauktas kvietimas Lietuvai tapti NATO nare nuskambėtų per viršūnių susitikimą Prahoje.

“Devynierius metus laukėme šio kvietimo - dabar devynias savaites švėsime”, - kolegų rate pokštavo “misteriu NATO” pra-mintas Užsienio reikalų ministerijos sekretorius ir Lietuvos inte-gracijos į NATO vyriausiasis koordinatorius Giedrius Čekuolis.

Jo įvaizdį ministras Antanas Valionis dar labiau išryškino uždėjęs kepuraitę su užrašu “Lietuva į NATO”, o ant kaklo pa-kabinęs juostele perrištą suvenyrinį “Avilio” restorano bokalą su karikatūristo Jono Varno sukurtais A.Valionio bei NATO ge-neralinio sekretoriaus George Robertson šaržais bei užrašu “Alaus testą Lietuva jau išlaikė”. Beje, G.Čekuoliui buvo įteikta ir viena rimta dovana - nuotrauka iš susitikimo su JAV Prezidentu George W.Bush. Neliko nuskriausta ir visa “misterio NATO” kariauna - integracijos proceso vykdytojai ir propaguotojai. Proginėmis dovanėlėmis - bokalais ir žaidimais “NATO ratas” buvo apdovanota ir Lietuvos misijos prie NATO vadovė ambasadorė Gintė Damušytė, Užsienio reikalų ministerijos daugiašalių santykių departamento direktorius Rytis Paulauskas bei Informacijos ir kultūros departamento laikinoji direktorė Daiva Rimašauskaitė. Sveikindamas kolegas ministras A.Val-ionis pabrėžė, kad iki narystės NATO dar lieka daug darbų, bet tai jau bus techniniai, o ne politiniai procesai.

■ LIETUVOS IR JAV RYŠIAIAPTARIAMI VAŠINGTONE

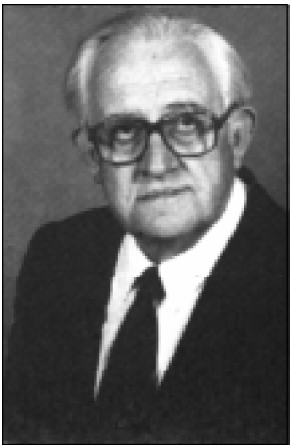
Vilnius, gruodžio 4 d. (ELTA). Aptarti dvišalių Lietuvos ir Jungtinių Amerikos Valstijų ryšių, NATO plėtros, santykių su Rusija bei kitų klausimų į Vašingtoną išvyko Lietuvos užsienio reikalų ministerijos valstybės sekretorius Evaldas Ignatavičius.

Jis jau pradėjo darbo susitikimus su JAV pareigūnais. Vizito metu E.Ignatavičius apsilankė JAV Kongrese, Valstybės departamente, Nacionalinėje saugumo taryboje, taip pat Nacionaliniame gynybos universitete bei Strateginių ir tarptautinių studijų centre.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

VALSTYBĖS SAUGUMAS

Algirdas Pužauskas

Lapkričio 25 d. prezidentas George W. Bush pasirašė naujo valstybės departamento įstei-gimo įstatymą. Tai šalies sau-gumo įstatymas, kurio virši-ninku nominuotas buvęs Pen-silvanijos gubernatorius Tom Ridge. Šiame Homeland Secu-rity departamente dirbs 170,000 žmonių. Kongresas jau gavo vyriausybės planus, ko iš naujo vyriausybės sky-riaus laukiama. Manoma, kad veiklą šis milžiniškas skyrius pradės jau ateinančių metų ko-vo mėnesio pradžioje. Prezi-dentas, pasirašydamas įsteigi-mo dokumentą, pasakė, kad skyriaus įsteigimas sujungs vi-sas JAV vyriausybės jėgas ga-rantuoti Amerikos žmonių sau-gumui.

JAV prez. George Bush, kai pasirašė naująjį “Homeland Security Department” įstatymą, sveikinas su senatorium Joseph I. Lieberman.

Naujame vyriausybės sky-riuje bus sujungtos iki šiol vei-kusios atskiros agentūros: Ame-rikos pakraščių sargyba, muitų patarnavimai, pasienių patru-liavimas, slaptoji tarnyba, trans-porto saugumo tarnyba, fede-ralinė pavojaus įveikimo agen-tūra, imigracijos ir natūraliza-cijos tarnyba, gyvulių ir augalų apsaugos inspekcijos tarnyba. Naujoje Tėvynės apsaugos ad-ministracijoje dirbs sujungtos net 22 seniau veikiančios įstai-gos.

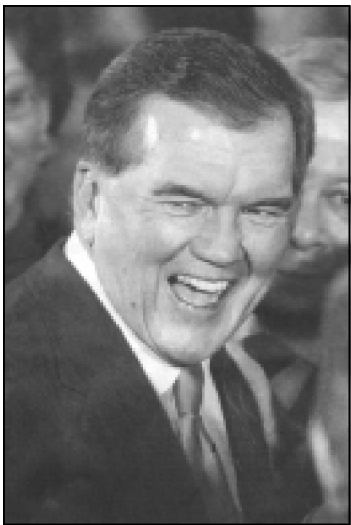
Ta pačia proga prezidentas pasirašė ir kitą įstatymą, kuris pažada padėti apdraudos bendrovėms padengti labai dideles teroristų išpuolių su-keltas apdraudos išlaidas. Vien pernai Rugsėjo 11 d. padarytos išlaidos siekė 40 bilijonų do-

lerių. Draudimo bendrovės skundėsi, kad jų kapitalas sie-kė 210 bilijonų dolerių ir joms neįmanoma būtų pakelti tokių didelių teroro veiksmų padary-tų smūgių.

Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos pasiūsti inspektoriai pradėjo lapkričio 25 d. savo darbą Irake. Kai kurie inspek-toriai yra patyrę, kiti nėra buvę Irake ir turės išmokti savo dar-bą iš daugiau patyrusių masi-nio naikinimo ginklų ieškoto-jų. Tarp buvusių inspektorių minimas Raymond Žilinskas, kuris dabar dirba Monterey Tarptautinių Studijų Institute Kalifornijoje.

Kalbant apie Irako biologi-nių ir cheminių ginklų gamini-mą, prezidentas Bush iš Prahos buvo nuvykęs pas Rusijos pre-zidentą Vladimir Putin. Šis iš-reiškė savo nepasitikėjimą kai kuriais JAV sąjungininkais ko-vose su tarptautiniais teroris-tais. Jų tarpe Putin minėjo Sau-do Arabijos karalystę, primin-damas, kad iš Rugsėjo 11 die-nos teroro puolime iš 19 savi-žudžių teroristų net 16 buvo Saudo Arabijos piliečiai. To nereikėtų pamiršti, kalbėjo

miršti, kad Pakistanas turi ato-minį masinio naikinimo gink-lą. Prezidentas Bush paaiškino savo susitikimą su Putin tuo, kad Rusija yra Amerikos drau-gė ir abi šalys jungia bendri in-teresai, nors Putin nėra paten-kintas NATO sąjungos išplėti-mu, pavadindamas tą septynių “artimojo užsienio” šalių prie-

Tom Ridge, buvęs Penssylvani-jos gubernatorius, nominuotas naujojo bendrojo “Homeland Security” departamento sekreto-riumi.

AP

mimą į NATO “problema”. Putin nepatenkintas NATO pa-sistūmėjimu į rytus. Yra žinių, kad NATO nariais bandys tapti dar Kroatija, Albanija ir tokios garsios neutralios šalys, kaip Švedija ir Suomija, o taip pat ir pietinės buvusios Sovietų musulmonų šalys kaip Uzbeki-stanas ir Kazachstanas, o taip pat Armėnija.

Ateinantį pavasarį Ameri-kos keleivinių lėktuvų pilotai jau galės turėti savo kajutėse rankinį ginklą. Tokios teisės neturės prekinių lėktuvų lakū-nai. Yra šiokių tokių pavojų, kad lakūnų turimi ginklai gali netyčia iššauti ir sužaloti svar-bias lėktuvo dalis. Keleivių ap-klausa patvirtino, kad keleiviai pritaria tokiam pilotų apgink-lavimui, nes keleiviams atrodo saugiau skristi. Neseniai du saugumo agentai nuginklavo Izraelio keleivinio lėktuvo ke-leivį, bandžiusį pagrobti Izrae-lio lėktuvą ir skristi atgal į Tel Avivą susprogdinti didelį pa-statą.

Keliais sakiniais

- **JAV demokratų** partijos 2004 m. konvencija įvyks tų metų liepos 26 d. Bostono mieste, kuris nugalėjo New York, Miami ir Detroit.
- **Olandijos** darbiečių par-tija išsirinko naują vadą, 39 metų amžiaus Wouter Bos.
- **Indonezijoje** policija suė-mė fanatiką musulmoną, kuris prisipažino sprogdinęs Bali sa-los naktinių klubų rajoną.
- **JAV vartotojų** reikalų

gynėjas Ralph Nader, kurį pa-laiko JAV “žaliųjų” partija, pa-reiškė, kad jis, gal būt, kandi-datuos į prezidento vietą. De-mokratų partijos veikėjai kalti-na jį, kad jis daug pakenkė de-mokratams praėjusiuose balsa-vimuose.

• **Kanados** premjeras Jean Chretien paskelbė, kad jis pla-nuoja pasitraukti iš politikos 2004 metų vasario mėnesį.

(Nukelta į 3 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX. (216) 531-8428
E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119-0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$40.00, first class - \$63. Single copy - 75 cents. Air mail overseas - \$115.00.

Prenumerata metams - \$40.00, pusei metų - \$25.00, pirma klase - \$63. Oro paštu į užsienį metams - \$115.00. Atskiro numerio kaina - 75 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slaptyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

LIETUVA GRĮŽTA Į EUROPA

Kai Lietuva tapo pakviesta į NATO organizaciją, tai šiuo metu visas dėmesys telkiamas, kad mūsų valstybė būtų pakviesta ir į Europos Sąjungą. 2004 metais ji turėtų būti jos nare, parodyt pasauliui, kad Lietuvoje įsitvirtino demokratija ir rinkos ekonomika.

Anuomet “geležinė uždanga” Jaltoje nusileido Europoje, o Potsdame ji dar kartą buvo patvirtinta, atkirto Lietuvą nuo Europos žemyno, Karaliaučiaus sritį atiduodant kaip karo grobį Sovietų Sąjungai. Uždangą peržengti tegalėjo patikimieji partiečiai, nors dešimtmečiais pavergtieji garsėjo kaip vakarietiščiausia Sovietų Sąjungos republika. Ilgai buvo skiepijama uždarumo psichologija, kuri turėjo reikšti savisaugą ir nepasitikėjimą laisvąja rinka. Ne visi mokslo žmonės, ne visi menininkai galėjo lankytis Vakaruose.

Atgauta nepriklausomybė vėl atvėrė kelius į Europą ir penkiasdešimties metų kompleksas išniro į paviršių visose srityse. Ir po 12 metų skleidžiama mintis, kad Lietuva juk buvo vienoje sąjungoje, tad kodėl veržiamasi į naują sąjungą? Europos Sąjunga būsianti tautinei valstybei pražūtis. Berods, buvo rašoma, kad Europos Sąjunga tai tautinių valstybių kapinynas. Visa tai girdima iš buvusių ar esamų komunistų lūpų, tačiau Lietuva savaime jungiasi į Europos kultūrinę ir ekonominę sritį. Lietuvos prekės siunčiamos Italijon, Prancūzijon, Lietuvos orkestrai, teatrai stebina užsienį, o dailės parodos giriamos Anglijoje, Švedijoje, Vokietijoje, dalyvaujama tarptautinėje Frankfurto knygų mugėje. Lietuva grįžta į Europą.

Bet Maskva, kaip ir Stalino laikais, moka išgauti ne tik Europos, bet ir Amerikos palankumą. Rusijos prezidentas ir Europos Sąjungos vadai susitaria dėl Karaliaučiaus tranzito, kai Lietuva bus priimta į Europos Sąjungą. Susitarta visais klausimais, išskyrus kelis nereikšmingus dėl finansavimo, teigia diplomatai. Žinių agentūros patvirtino, kad Europos Sąjunga ir Rusija susitarė dėl tranzito į Karaliaučiaus kraštą per Lietuvą, ir tai pasiekta naujų nuolaidų Maskvai kaina. ES sutiko, kad rusams tranzito dokumentus išduotų bilietų kasos Rusijos geležinkelio stotyse. Pranešama, kad Lietuva prieš šį susitarimą neprieštaravo. Tačiau Lietuvos atstovai tos žinios nepatvirtino. Anksčiau buvo siūloma, kad Lietuvos konsulatai turėtų išduoti kelionės dokumentus, bet ne Rusijos geležinkelio stotys. Taip pat Rusijos piliečiai iki 2004 m. pabaigos galės vykti per Lietuvą su senais Rusijos pasais. Rusijai siūloma imtis atsakomybės už bevizį rusų tranzitą, jie įteiks keleivių sąrašą ir Lietuvos pasienyje bus išduodami dokumentai. Lietuva neturės teisės duoti ar neduoti tokių dokumentų. Rusai privalės turėti tik geležinkelio bilietą, kelionei pakaks ir seno sovietinio paso per Lietuvą. Geležinkelio stotyje tereikėtų parašyti prašymą ir ten rusas galėtų atsiimti “lietuvišką” tranzito dokumentą, nežiūrint keleivio praeities. Pagal tai per Lietuvą vėl laisvai galės važinėti rusų traukiniai. O kaip galima vertinti tuos “dokumentus”, kuriuos keliauti išduos ne Lietuvos konsulatai, bet Rusijos geležinkelio kasininkės. Nuo kada Briuselis pradėjo pataikauti rusams? Ar Lietuvos vyriausybė gali sutikti su tokiais sprendimais be jos pritarimo - palikime mūsų kiekvieno komentarams. Mes tik prisimename nacių ir komunistų buvusius sandėrius. Pranešama, kad Europos Sąjunga gruodžio 12-13 dienomis Kopenhagoje kvies į savo bendriją naujas nares.

S. Tūbėnas

PREZIDENTAS NORI ŽMOGIŠKOSIOS ŠILUMOS

Vis dar nesuspėjantis ištrūkti į parduotuves įsigyti kalėdinių dovanėlių savo artimiausiems žmonėms, likus 20 dienų iki šv.Kalėdų, Lietuvos vadovas turėjo progą pasijusti tikru Kalėdų Seneliu.

Gruodžio 5 d. į Prezidentūros kiemą įriedėjusį Kalėdų karavaną, kuris renka dovanas kaimo bei likimo nuskriaustiems vaikams, pirmoji šalies pora papildė vaikiškomis knygomis. “Tai pasakos, atlasai, vaikiškos enciklopedijos. Tikiuosi, šios dovanos vaikams, ypač kaimo, suteiks daug džiaugsmo”, - Kalėdų Seneliui perdavęs dovanų maišelius, jų turinį žurnalistams išdavė šalies vadovas. O kažkuriam mažyliui teks ir ponios Almos atneštas pliušinis žaislas.

Adamkų šeimos nuomone, knygos - vertingiausia dovana.

Paketų piramidė, ties Prezidentūros rūmų kolonomis laukusi atvažiuojančio kalėdinio karavano, - tai A. Adamkienės labdaros ir paramos fondo vaikams padovanotos knygos.

“Ačiū ne Kalėdų Seneliui, o šiai poniai, surengusiai tokią puikią akciją neturtingiems vaikams”, - rodydamas į Prezidento sutuoktinę ponią Almą, sakė su karavanu atvykęs Kalėdų Senelis kartu su dviem išdykusiomis šiaurės meškomis.

Išlydėdamas dovanomis pakrautus puošnius sunkvežimius, V.Adamkus žurnalistams prisipažino, jog dar nenupirko kalėdinių dovanėlių savo artimiesiems. “Manęs iš šių rūmų neišleidžia į krautuves. Jeigu dar spėsiu slapčia vakare išslinkti į krautuvę prieš Kalėdas, gal tada ir pavyks ką nors pasirinkti”, - sakė jis.

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

Keliais sakiniais

vime leidimą išsiderėjo Namibija, Botswana ir Pietų Afrika.

• **Ekvadoro** prezidento rinkimuose daugiausia balsų gavo Lucio Gutierrez, buvęs karininkas, kuris kartą jau bandė pasigrobtį valdžią ir už tai buvo pašalintas iš pulkininko vietos kariuomenėje bei nubautas šešių mėnesių kalėjimo bausme. Šioje valstybėlėje per šešerius metus prezidentais buvo šeši asmenys. Laimėtojas dabar buvo išrinktas demokratiškai balsuojant, nes jis žadėjo sutvarkyti valdžioje tarnaujančius kyšininkus. Jo svarbiausias konkurentas yra turtinčiausias Nikaragvos bananų plantacijų savininkas Alvaro Noboa, kuris valdo ir šalies prekybos laivyną. Jis bandęs rinkimus laimėti savo pinigais. Stebėtojai tvirtina, kad turtuolis daugiau turi draugų JAV-se, ne Nikaragvoje.

• **Nors artėja Kalėdų šventės**, Izraelis įvedė savo kariuomenę į Betliejaus miestą, izoliavo krikščionių tvarkomą Gimimo bažnyčią, įvedė komendanto valandas, iškratė musulmonų mečetes, ieškodama savižudžių palestiniečių bombų gamintojų. JAV valstybės departamentas patarė Izraelio valdžiai išvesti savo kareivius iš Betliejaus ir kitų Palestinos miestų.

• **Popiežius Jonas Paulius II** lapkričio 14 d. tapo pirmas Vatikano valdytojas pasakęs kalbą Italijos parlamente. Jo kalba daug sykių buvo plojimais pertraukta parlamento narių. Jis palietė kalboje Vatikano-Italijos ryšius, patarė reformuoti Italijos kalėjimų sistemą, apgailestavo, kad Itali-

A.Adamkienė taip pat teigė dar neturinti dovanėlės savo vyrui. Jai negirdint V.Adamkus žurnalistams išdavė, jog iš Kalėdų Senelio dovanų norėtų žmogiškosios šilumos, kuria jis galėtų pasidalinti su visais Lietuvos žmonėmis.

Šviečiantis ir grojantis Kalėdų karavanas jau trečius metus iš eilės pradėjo kelionę po didžiuosius Lietuvos miestus. Kelias savaites jis rinks dovanas iš pareigūnų, valdžios institucijų, verslininkų bei visų kitų geros valios žmonių. Jos atiteks Almos Adamkienės labdaros ir paramos fondo globajamiems kaimo vaikams.

Šventinis karavanas ketina aplankyti dešimt bendrojo lavinimo ir internatinių mokyklų, kaimo mokykloms dovanėlės bus išdalintos įvairių kalėdinių renginių metu.

joje mažėja gyventojų skaičius, mažiau gimsta vaikų.

• **Austrijos** parlamento rinkimai davė netikėtą laimėjimą valdančiai kanclerio Wolfgang Schuestel Liaudies partijai, kurios kandidatai laimėjo 16 % daugiau negu 1999 balsavimuose. Daug kritikos nusipelnė Haider vadovaujama laisvės partija, kuri prarado daug atstovų. Haider kovojo prieš imigracijos didėjimą. Šiek tiek daugiau balsų gavo ir austrų socialdemokratų atstovai. Žalieji išlaikė turėtas pozicijas ir tikisi įeiti į Austrijoje planuojamą kelių partijų koaliciją.

• **Šveicarijoje** balsuotojai mažu balsų skirtumu atmetė politinės globos svetimšaliams taikomus įstatymus, kuriuos siūlė vyriausybė.

• **Kanadoje** vyksta politiniai debatai apie gyventojų skaičiaus mažėjimą. Bandoma didinti imigraciją, nors jau dabar apie 17 procentų Kanados gyventojų yra gimusių kituose kraštuose. Kritikai tvirtina, kad Toronto mieste tamsiųjų rasių gyventojų yra 60 proc. Mieste gyvena 110 skirtingų etninių grupių žmonės su savo kalbomis, papročiais ir pažiūromis. Taip tvirtina Larry Bourne, Toronto universiteto geografijos profesorius. Vyriausybės imigracijos ir pilietybės ministras Denis Codere jau įvedė įstatymą, kuris vilioja svečius darbininkus iš užsienio šalių. Siūloma jiems geros darbo sąlygos, jei jie sutiktų apsigyventi Kanados kaimuose. Už trejų metų jiems būtų galima tapti piliečiais. Blogiausia, kad nauji ateiviai iš Afrikos, Azijos ir Karibų jūros salų spiečiasi į Torontą, Montrealį ir Vancouverį.

JAV SENATE PAMINĖTAS NAUJŲ VALSTYBIŲ PAKVIETIMAS Į NATO

Vašingtonas, gruodžio 4 d. Vašingtone reziduojančių 10 Vilniaus grupės šalių ambasadoriai JAV Senate surengė bendrą priėmimą, skirtą atšvęsti NATO aukščiausio lygio susitikimo Prahoje metu priimtą sprendimą dėl NATO plėtros bei laimėjimus kuriant laisvą ir vieningą Europą.

Priėmime dalyvavo JAV Kongreso nariai, aukšti JAV administracijos pareigūnai, įtakingi politikai, žurnalistai, nevyriausybinių organizacijų atstovai, Vidurio ir Rytų Europos etninių bei Amerikos žydų organizacijų atstovai, kitų užsienio valstybių ambasadoriai.

Priėmime taip pat dalyvavo šiomis dienomis Vašingtone su vizitu viešintis LR Užsienio reikalų ministerijos Valstybės sekretorius Evaldas Ignatavičius.

Renginį koosponsoriavo 17 JAV Kongreso narių: Senatoriai Richard J. Durbin, George Allen, Joseph R. Biden, Chuck Hagel, Joseph I. Lieberman, John McCain, Barbara Mikulski, Ben Nelson, Paul S. Sarbanes, Arlen Specter, George V. Voinovich bei Atstovų rūmų nariai Doug Bereuter, Robert Borski, John S. Tanner, Christopher Cox, Henry J. Hyde ir John M. Shimkus.

Priėmimo dalyvius JAV administracijos vardu pasveikino Specialusis JAV prezidento padėjėjas bei vyriausias Nacionalinės saugumo tarybos direktorius Europai ir Eurazijai Danniel Fried.

Dalis priėmimą koosponsoriavusių JAV Kongreso narių šia proga padarė pareiškimus. Kaip pažymėjo senatorius J.Lieberman, Prahos susitikimas tapo istorijos skiriamąja riba ir vienu svarbiausių NATO susitikimų nuo pat organizacijos įsteigimo 1949 m. Tai, pasak kito JAV Kongreso atstovo bei NATO Parlamentinės asamblėjos prezidento D.Bereuter, priartino mus prie laisvos ir vieningos Europos. JAV Senato Užsienio reikalų komiteto pirmininkas S.Biden akcentavo, kad didele dalimi Prahos susitikimo sprendimus dėl NATO plėtros nulėmė Vilniaus grupės šalių tarpusavio bendradarbiavimas. Vilniaus grupės šalių pastangų bei pažangos reformuojant savo šalis svarbą taip pat pabrėžė senatoriai G.Allen bei J.McCain. “Man teko garbė aplankyti ... visas septynias į sąjungą Prahoje pakviestas šalis ir kiekvieną kartą būdavau sužavėtas bei giliai sujaudintas jūsų žmonių valia priešintis žiaurios istorijos diktatui bei eiti į Vakarus”, - sakė J.McCain.

Tuo tarpu Lietuvių kilmės kongresmenas J.Shimkus paragino švenčiant Estijos, Latvijos, Lietuvos, Slovakijos, Bulgarijos ir Rumunijos pakvietimą į NATO, nepamiršti atiduoti duoklę disidentams, kurie net tamsiausiomis valandomis išsaugojo Rytų Europos laisvės svajones. “Mes esame čia šiandien dėka šių drąsių žmonių ir jų rėmėjų ..., kurie komunizmo prievarčiai priešinosi moralinėmis normomis ir atkaklumu”.

Rolando Kačinsko, LR ambasada JAV inf.

Septynių į NATO Prahoje pakviestų šalių ambasadoriai Vašingtone. Deja, LR ambasada turbūt nežino jų pavardžių, išskyrus Lietuvos, nes mums neparašė. *LR ambasados nuotr.*

JAV administracijos pareigūnui Stephen Biegun Lietuvos ambasadorius Vygaudas Ušackas įteikia valstybinį apdovanojimą už paramą Lietuvos transatlantinės integracijos siekiams.

LIETUVOS APDOVANOJIMAS

LR ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas lapkričio 27 dieną JAV Nacionalinės saugumo tarybos vykdomajam direktoriui bei buvusiam ilgamečiam Senato užsienio reikalų komiteto patarėjui Stephen E. Biegun įteikė Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro didįjį kryžį. LR ambasadoje Vašingtone surengtos apdovanojimo įteikimo ceremonijos metu ambasadorius Vygaudas Ušackas taip pat padėkojo S.Bygunui už jo didelį darbą ruošiant istorinį JAV Prezidento G.W.Bušo vizitą į Lietuvą.

Rolando Kačinsko, LR ambasada JAV inf.

KANADOS VERSLININKAI RAGINAMI “ATRASTI LIETUVĄ”

Skubėti “atrasti” Lietuvą gruodžio 3 d. Montrealio prekybos rūmuose vykusiame Baltijos šalių verslo forume paragino Lietuvos ambasadorė Kanadoje Sigutė Jakštonytė. Prieš pusantro mėnesio Lietuvos diplomatinei atstovybei Otavoje pradėjusi vadovauti S. Jakštonytė Kanados verslininkus patikino, jog Lietuvoje yra puikios galimybės užsienio kapitalui.

Baltijos šalių verslo foru-

mas, kurį surengė Lietuvos, Latvijos ir Estijos ambasados drauge su Kanados užsienio reikalų ir tarptautinės prekybos departamentu, sulaukė ypatingo Kanados verslininkų dėmesio.

Lietuvos užsienio reikalų ministerijos teigimu, tai patvirtina gausus dalyvių skaičius: verslo forume dalyvavo per 50 Kvebeko, Ontarijo bei kitų Kanados provincijų privačių kompanijų, verslo asocia-

cijų bei federalinių įstaigų atstovų. Baltijos šalių verslo forume buvo pristatyta Lietuvos ekonomikos pažanga, verslo klimatas bei investicijų galimybės. Savo asmenine patirtimi bendradarbiaujant su Lietuvos valstybinėmis institucijomis bei privataus verslo atstovais taip pat pasidalijo Lietuvos pramonininkų konfederacijos atstovas Kanadoje John Hurley.

TEISMAS LEIDO IŠDUOTI LATVIJAI BUVUSĮ RYGOS OMONININKĄ

Vilnius, gruodžio 4 d. (ELTA). Vilniaus apygardos teismas patenkinio Lietuvos generalinės prokuratūros prašymą ir leido išduoti Latvijai mūsų šalies pasieniečių sulaikytą buvusį Rygos omonininką Igorį Gorbaną. “Nenustatyta jokių kliūčių, kurios draustų išduoti I.Gorbaną Latvijos Respublikai”, - pabrėžiama teismo nutartyje.

Latvijos Respublikos generalinės prokuratūros prašymą išduoti I. Gorbaną mūsų šalies Generalinė prokuratūra gavo lapkričio 11 dieną.

Tėvynėje 33 metų I.Gorbanui pareikšti kaltinimai pagal Latvijos baudžiamojo kodekso 59 straipsnį, kuris už antivalstybinę veiklą numato laisvės atėmimą nuo 10 iki 15 metų ir turto konfiskavimą. I.Gorbanas kaltinamas 1991 m. dalyvavęs veiksmuose, kuriais buvo siekiama prievartos būdu nuversti teisėtą Latvijos Respublikos valstybinę valdžią. Jų metu buvo ir žmonių aukų. Būdamas SSRS Vidaus reikalų ministe-

rijos vidaus kariuomenės pajėgoms pavaldaus Rygos miesto specialiosios paskirties milicijos skyriaus (OMON) milicininku, I.Gorbanas buvo aktyvus antivalstybinių veiksmų dalyvis ir suprato, ko siekiama tokiais veiksmais, teismo posėdyje pabrėžė Generalinės prokuratūros prokurorė Laima Čekelienė. 1996 m. kovo 14 dieną I.Gorbanui dėl šių nusikaltimų buvo pareikšti kaltinimai ir paskirta kardomoji priemonė - rašytinis pasižadėjimas neišvykti. Kaltinamajam pasislėpus nuo teisėsaugos, 1998 sausio 14 dieną Rygos apygardos teismas sugriežtino kardomąją priemonę, paskirdamas suėmimą. Interpolo kanalais buvo paskelbta I.Gorbano paieška. Pastaraisiais metais jis gyveno Karaliaučiaus srityje.

Lietuvos ir Rusijos pasienyje I.Gorbanas sulaikytas spalio 31 d. - jį sulaikė Valstybės sienos apsaugos tarnybos Pagėgių rinktinės pareigūnai, kai latvis bandė pereiti per valstybės sieną Panemunės pasienio

kontrolės punkte. Tai, kad šio Latvijos piliečio ieško Interpolas, paaiškėjo pasieniečiams patikrinus jo asmens duomenis informacinėje sistemoje. Po sulaikymo I.Gorbanas aiškino nežinojęs, kad jo ieško ne tik Latvijos teisėsauga, bet ir Interpolas. Todėl ir ryžėsis eiti per sieną legaliu būdu. Anot I.Gorbano, būdamas eilinis sovietų kariuomenės šauktinis jis tik saugojo pastatus, bet nedalyvavo kariškių operacijose prieš taikius žmones.

I.Gorbanas teismui sakė neprieštaraujantis, kad būtų išsiųstas į Latviją ir nepareiškė jokių prašymų. Tačiau jis pabrėžė kategoriškai nepripažįstą savo kaltės. “Buvau auklėjamas Sovietų Sąjungoje. Laikiau, kad tai mano Tėvynė, o tarnauti jai - mano pareiga”, - sakė kaltinamasis. Teismo posėdyje I.Gorbanui atstovavo Lietuvos valstybės paskirtas advokatas - dėl teisinės pagalbos į Latvijos ambasadą šios šalies pilietis nesikreipė.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$40,
PUSEI METŲ - \$25,
PIRMA KLASE - \$63,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$115.00

LIETUVIŲ TAUTININKŲ SĄJUNGA ŠIANDIEN

Algimantas Birbilas

Jei pažiūrėtume geografiškai, tai tautininkai išliko stiprūs penkiuose Lietuvos regionuose: Vilkaviškio ir Akmenės raj., Kaune, Kretingos - Klaipėdos ašyje, Vilniaus mieste. Per pastaruosius metus LTS ypatingai yra sustiprėjusi Vilkaviškio rajone. Sąjungos Vilkaviškio valdybos pirmininkas yra Saulius Čepas, kuris yra

Taip pat Vilniaus tautininkų iniciatyva buvo atkurti Marijampolės Degučių ir Anykščių rajono Raguvėlės skyriai.

Tradiciškai žinomi tautininkai išliko Kaune. Kadangi Laikinojoje sostinėje yra įsikūrę LTS pirmininkas Gediminas Sakalnikas ir vicepirmininkas organizaciniams reikalams Augustinas Intas, galima būtų tikėtis šiame mieste aktyvesnės veiklos.

Kretingos-Klaipėdos ašyje yra penki skyriai Kretingos

ryti bendrą bloką su LPKTS. Šiandien rinkimuose į savivaldybių tarybas kartu su Politiniais kaliniais ir tremtiniais LTS eina Šiaulių ir Marijampolės miestuose. Švenčionių raj. Tautininkai susiblokavo kartu su LPKTS ir Centro sąjunga, Varėnos rajone su LPKTS ir Moderniaisiais krikščionimis. Pastarieji įvykiai rodo, kad Lietuvos politinėje arenoje Lietuvių Tautininkų Sąjungai atsirado stiprus ir politiškai prognozuojamas partneris. Jeigu rimčiau padirbėjus šia kryptimi, galima artėjančiuose rinkimuose į Seimą turėti labai rimtą sąjungininką.

Keli tautininkų skyriai rinkimuose į savivaldybes eina kartu su Tėvynės Sąjunga - Kauno mieste, Utenos rajone, o Molėtų raj. Tautininkai sudarė bloką su konservatoriais ir krikdemais. Anykščių rajone LTS, laikydamosi dešnumo principo dalyvaus rinkimuose su Lietuvos liberalų sąjunga, Pakruojo raj. - su Centro Sąjunga. Tik Ukmergės rajone LTS eina su centro kairiosiomis jėgomis: Socdemais 2000 ir Sąjunga "Už teisingą Lietuvą". Žinanties politinę situaciją Ukmergėje, kur į Seimą buvo išrinktas Julius Veselka, tai labai pragmatinis požiūris: svarbu tautininkams raj. Savivaldybės taryboje turėti savo narius.

Labai gaila, kad nepavyko LTS sudaryti atskiro sąrašo Klaipėdoje, taip pat savo potencinių galimybių neišnaudaus šiuose rinkimuose Kretingos tautininkai.

Paprastai prieš kiekvienus rinkimus partijos mobilizuoja savo jėgas ir prasideda aktyvusis politinis laikotarpis. Suaktyvėjusi šiuo metu yra ir Lietuvių Tautininkų Sąjunga. Šį pagyvėjimo laikotarpį reikėtų išnaudoti stiprinant LTS. Koku keliu reikėtų eiti? Reikėtų pasinaudoti Tėvynės Sąjungos autoriteto pradimu visuomenėje ir pritraukti dalį šios partijos elektorato į savo gretas. Ypač šis žingsnis gali pasiteisinti pritraukiant į savo pusę buvusius konservatorių partinius sąjungininkus ir visuomenines patriotines organizacijas. Šiame fronte mes jau atsiliekame, kadangi į šias patriotines jėgas jau yra nusitaikęs buvęs liberalas Rolandas Paksas su savo Liberalų demokratų partija. Deklaruodami patriotiškumą ir ribotą tautiškumą, jie kėsinaisi ir į tautinės pakraipos partijas, skambinėja į LTS ir kitų partijų konfliktinius skyrius ir siūlo sudaryti Liberalų demokratų partijos viduje tautinę frakciją.

Šiandien LTS dėl riboto aktyvistų skaičiaus ir dėl to, kad nėra finansinių išteklių reikėtų stiprintis ir pritraukiant narių iš visuomeninių organizacijų.

(Nukelta į 6 p.)

Nuo 1989 m. kovo 14 d., kai Vilniaus liaudies dainų klubo "Raskila" susirinkime buvo nutarta atkurti Lietuvių Tautininkų Sąjungą, bei nuo 1990 m. vasario 23 d., kai LTS buvo įregistruota kaip politinė partija, praėjo jau daugiau nei 12 metų. Lietuvių Tautininkų Sąjunga per tą laikotarpį patyrė keletą stiprių sukrėtimų: pirmiausia pažangiečių atskilimą 1991 metais, po to dalies tautininkų ir jų rėmėjų perėjimą iš Tautininkų Sąjungos į 1993 metais susikūrusią Tėvynės Sąjungą, bei 1997 m. dalies "smetonininkų" išėjimą su savo vadovu iš LTS ir įkūrimą Nacionaldemokratų partijos. Visi šie įvykiai lėmė, kad Lietuvių Tautininkų Sąjunga kiekybiškai sumažėjo dviem trečdaliais. O 1999-2000-aisiais Nacionalinei partijai "Jaunoji Lietuva", padedant G. Binkauskui, įsikūšus į LTS viduje sustiprėjusią priešpriešą tarp naujai išrinkto pirmininko Gedimino Sakalniko ir jo rėmėjų bei senųjų partijos ideologų prof. Mečislovo Treinio, dr. Leono Milčiaus, jiems pritariančių Benedikto Girdausko bei Viktorijos Kondrotienės, atsirado prie "Jaunosios Lietuvos" taip vadinamieji "Naujieji tautininkai". Iš "Naujųjų tautininkų" šiuo metu liko tik pavadinimas, nes prie "Jaunosios Lietuvos" ir jos vadovo Stasio Buškevičiaus nepritapo nei M. Treinys, nei L. Milčius, nei B. Girdauskas, nei V. Kondrotienė. Bet per šį pusantro metų užtrukusį procesą LTS neteko savo ideologų ir liko dalinai ideologiškai paralyžuota.

Tokia įvykių eiga Lietuvių Tautininkų Sąjungoje nesugriovė jos kaip organizacijos ir ji, nors kokybiškai ir kiekybiškai nusilpusi, vis dėl to toliau neša jai aušrininkų patikėtą vėliavą. Taigi, kokia LTS yra šiandien ir ar ji nenusirito, kaip kai kurie skeptikai teigia, iki tautinio klubo lygio.

Šiandien Lietuvių Tautininkų Sąjungoje yra 47 skyriai ir maždaug tūkstantis narių. Su rėmėjais ir prijaučiančiais susidarytų apie pusantro tūkstančio. Ir tai jau tikrai panašu į normalią nedidelę partiją Lietuvos mastu. Taigi turime vieną iš stipresnių partijų tautiniame flange, nes visos grynai tautinės idėjas propaguojančios partijos Lietuvoje nėra įtakingos. Nei Tėvynės Sąjungos, nors internetiniame puslapyje ji prisistato kaip tautinė partija, nei Centro sąjungos, kurio dalis narių linkusių į tautiškumą, nei naujai susikūrusios Liberalų demokratų partijos, pretenduojančios į patriotinį elektoratą, negalima laikyti tautinėmis partijomis.

Turime skyrius po visą Lietuvą. Partijos gretose yra trys Kovo 11-osios Akto signatarai:

prof. Vaidotas Antanaitis Vilniuje, Jonas Mačys Vilkaviškyje ir Klemas Intas Akmenėje. Yra geroje vietoje partijos būstinė Vilniuje, joje nuolat dirba sekretoriatas. Periodiškai leidžiamas partijos laikraštis "Tautininkų žinios", kuris spausdinamas kas dvi-trys savaitės. "Tautininkų žinių" leidyba ir LTS sekretoriatas yra išlaikomi Amerikos LT Sąjungos lėšomis.

Po visų perversmų liko tautininkų gretose ir Vilniaus Senamiesčio skyriui vadovauja LTS atkūrėjas Rimantas Matulis, rinkiminiame sąrašo į Vilniaus savivaldybės tarybą einantis pirmuoju numeriu. Sostinės LTS valdyboje yra dr. Vladislovas Guoga, aktyviai partijos veikloje dalyvauja dr. Algimantas Liekis, daugelio tautinių istorinių leidinių sudarytojas, redaktorius, autorius. Į LTS prieš dvejus metus atėjo Mažosios Lietuvos reikalų tarybos pirmininkas Vytautas Šilas. Yra LTS daug nuostabių žmonių, tikrų Lietuvos patriotų, bet nesigirdi Sąjungos per televiziją, radiją, neskaitoma apie jos darbus Respublikos spaudoje. Galima teigti, kad dalį informacijos apie LTS prokomunistinė spauda blokuoja, o kosmopolitinė televizija ignoruoja, tačiau pareiškimą apie paramą Prancūzijos tautininkui Le Penui, inicijuotą Vilniaus Naujamiesčio skyriaus, išplatino visos naujienų agentūros.

VADOVŲ PROBLEMA

Daugelio Vilniaus tautininkų nuomone Lietuvių Tautininkų Sąjungai trūksta tikro vadovo arba vadovų. Esame susidūrę su tokia problema, kad lyg ir nėra partijoje viršūnės, idėjinės, ideologinės viršūnės. Visi suprantame, kad be viršūnės piramidė nėra piramidė. LTS pirmininkas dr. Gediminas Sakalnikas yra aukšto lygio profesionalas gydytojas, labai užsiėmęs savo profesinėje veikloje, eruditas, bet per mažai turi laiko Sąjungai. Tiksliau būtų galima apibūdinti jo veiklą pasakius, kad jis ne gyvena partijos idėja, o yra šalia jos, be to, visko nori labai greitai. O vicepirmininko organizaciniams reikalams kaip ir iš viso nėra... Nors, jeigu LTS pirmininkas G. Sakalnikas visą savo laisvalaikį skirtų Sąjungai, tada reikalai pakryptų tikrai į gerąją pusę, bet reikia tuo gyventi, tuo tikėti, tam aukotis. Taip pat daug ką lemia pinigai. Turėtume tiek lėšų, kaip R. Paksas, galėtume greitai sustiprinti partiją. Ir... partijos pirmininkas turi gyventi, daugelio tautininkų nuomone, šalies sostinėje Vilniuje, kur verda visas šalies politinis gyvenimas.

Žurnalistas Algimantas Birbilas neseniai lankėsi JAV ir dalyvavo Amerikos lietuvių tautinės sąjungos suvažiavime Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. J. Dirdienės nuotr.

labai organizuotas ir mokantis patraukti žmones. Jam labai padeda Kovo-11-osios Akto signataras Jonas Mačys. Šių dviejų aktyvių žmonių duetas lėmė, kad šiuo metu Vilkaviškyje yra 12 skyrių ir apie 240 narių. Vilkaviškio tautininkai laiku šiek tiek palinko bažnyčios pusėn ir taip apsisaugojo nuo ideologinio pakrikimo partijos viršūnėje.

Akmenėje per praėjusius savivaldybių rinkimus Tautininkai rajono savivaldybėje įgijo kritinę daugumą ir išsirinko savo merą Anicetą Lupeikį. Čia LTS sustiprėjo būdama rajono valdžios piramidėje. Akmenės rajone šiandien yra 5 skyriai ir per 140 narių.

Padarė nemažą pažangą per tą laikotarpį Vilniaus miesto tautininkai. Čia į Naujamiesčio skyrių atėjus keliems perspektyviems nariams, atsirado užuomazga naujai ideologinei kryptčiai. Jei ši grupė ateityje sustiprėtų, gal pavyktų užlipdyti partijoje tas spragas, kurios atsirado iš LTS pasitraukus seniesiems ideologams, ypač prof. M. Treiniui. Neseniai Vilniuje buvo įkurtas Žirmūnų-Jaunimo skyrius, ateityje galėsiantis pakeisti G. Biniausko paleistą Jaunąją kartą.

rajaus ir trys skyriai Klaipėdoje. Kretingos skyriai yra daugiau orientuoti į kultūrinę-istorinę veiklą, o Klaipėdoje, kaip ir Kaune, vis neįvyksta kartų kaita ir, nors ten vienas skyrius atiduotas jaunimui, aktyvesnės veiklos požymių dar nematyti. Tai akivaizdžiai parodė pastarieji įvykiai - klaipėdiečiai nesugebėjo sudaryti savo sąrašo rinkimams į miesto savivaldybę.

Stiprius vadus tautininkai turi Šiauliuose - Reimundą Varapicką, Ukmergėje - Vytautą Kaučiką, Varėnoje - Alfonsą Škudžinską, Molėtuose - Joną Vaiškūną. Molėtų skyrius įdomus tuo, kad yra romuvietiškos orientacijos ir kiekvieną pavasarį organizuoja populiarią Jorės šventę.

Ten, kur LTS turi stiprias struktūras, pavyko suorganizuoti atskirus sąrašus į gruodžio 22 d. vyksiančius rinkimus į savivaldybių tarybas. Tokie sąrašai buvo sudaryti Vilkaviškio rajone, Akmenės rajone ir Vilniaus mieste. Lietuvos Politinių kalinių ir tremtinių sąjungai nusivylus bendradarbiavimu su Tėvynės Sąjunga ir daliai šios partijos skyrių nesutikus eiti su konservatoriais į rinkimus, tapo įmanoma kai kur tautininkams suda-

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 67-jo Seimo delegatų dalis lapkričio 9 d. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, kur dvi dienas vyko seimo posėdžiai. Centre SLA pirm. Vytautas Kasniūnas. Zigmo Degučio nuotr.

LIETUVOS PREZIDENTO SVEIKINIMAS PAVĖLAVO

Lietuvių spaudoje buvo labai mažai rašyta apie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (SLA) organizacijos 67-ji Seimą, kuris įvyko lapkričio 8-9 dienomis Čikagoje. Nors šis Seimas dalyvių skaičiumi ir nebuvo gausus, tačiau jame paskelbtos mintys buvo gana džiuginančios.

Ypatingai visus susirinkusius puikiai nuteikė žinia apie gerą organizacijos finansinį stovį, dar gana nemaža narių skaičių bei turimą turtą. Seime buvo paskleista mintis, kad reikėtų daugiau dėmesio kreipti į naujai į šį kraštą atvykusius lietuvius, norint padidinti narių skaičių, nes se-

nieji vis pasitraukia iš gyvųjų tarpo. Todėl apie šią organizaciją lietuvių spaudoje ateityje girdėsime dažniau. Šioje vietoje norisi atkreipti dėmesį į Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus laišką Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nariams, 67-jo SLA Seimo svečiams ir dalyviams. Šis laiškas

LIET. TAUTININKŲ SAJUNGA ŠIANDIEN
Atkelta iš 5 p.

Šis procesas prasidėjo, kai Mažosios Lietuvos reikalų tarybos pirmininkas Vytautas Šilas atėjo į Tautininkų Sąjungą. Nuo tada užsimezgė glaudus LTS ir MLRT bendradarbiavimas tautiniuose reikaluose, Karaliaučiaus krašto klausimais. Į rinkiminį sąrašą į Vilniaus savivaldybės tarybą tautininkai yra įtraukę dvi šaunias moteris iš Lietuvos esperantininkų sąjungos. Viena iš jų Irena Alijošiūtė - Lietuvos esperantininkų sąjungos atsakingoji sekretorė. Ji ir jos kolegė iš LES yra Lietuvos patriotės, kandidatės į LTS. Per jas tikimės pritraukti daugiau narių iš Esperantininkų sąjungos į Tautininkų Sąjungą. Kvietimas į mūsų partiją didelę patirtį visuomeninėje veikloje turinčių žmonių labai reikalingas, nes nemažai dabartinių LTS narių tokios patirties neturi, o gal dėl politinių, šeimyninių aplinkybių ir negalėjo turėti. Visuomeniškai aktyvūs žmonės paprastai gali disponuoti dideliu draugų, bičiulių ratu, kuris LTS būtų labai perspektyvus. Turime labai glaudžius ryšius su "Lietuvių Tautinio Jaunimo Lyga" kurios vadovas yra LTS narys ir Žirmūnų - Jaunimo (Vilniaus) skyriaus pirmininkas Marius Kundrotas. Užmegzti ryšiai su Vydušo draugija, Lietuvos tautodailininkų sąjunga, Lietuvos skautų sąjunga, M. Valančiaus blaivybės sąjūdžiu ir kitomis visuomeninėmis organizacijomis. Kvietėme rinkimuose į savo sąrašą Vilniaus mieste Vilnijos draugijos pirmininką

Kazimierą Garšvą, bet dėl užimtumo pastarasis atsisakė. Ateityje sieksime su Vilnijos draugija turėti tokius pat glaudžius ryšius, kaip ir su Mažosios Lietuvos reikalų taryba, kadangi Vilnijos draugijos pirmininko pavaduotojas yra Edvardas Gečiauskas, LTS Vilniaus miesto valdybos narys. Kita LTS veiklos kryptis būtų bandymas apjungti Lietuvos tautines partijas, (dešiniųjų jėgų priekyje mes vistiek neturime resursų atsistoti). Dėl to Vilniaus mieste ėmėme labai aktyviai bendradarbiauti su Nacionaldemokratų partija, įtraukėme šios partijos narius į savo rinkiminį sąrašą sostinėje. Kartu su šia partija galima būtų įkurti Tautinių jėgų koordinacinę tarybą, kadangi šiai idėjai pritaria ir Nacdemai. Jeigu nepavyktų tokio fronto įkūrimas Lietuvos mastu, tai Vilniuje šitai galima padaryti artimiausiu metu, nes principinių nesutarimų nėra. Kalbėta buvo apie tai ir su "Jaunąja Lietuva", ir su Tautos pažangos partija, kvietėme šias tautines partijas į savo rinkiminį sąrašą Vilniuje, bet didelio susidomėjimo iš jų nesulaukėme. Tačiau pradžioje užtektų dviejų tautinių partijų ir penkių, šešių visuomeninių patriotinių organizacijų.

Prof. Vaidotas Antanaitis, būdamas LTS pirmininku, bandė 1997-1998 metais įkurti Tautos sąjungą, bet tada dėl partinių vadų ambicijų nepavyko. Tai nereiškia, kad nebūtų galima dar kartą pabandyti ir mažiau užsimoti, nes šiuo metu situacija visuomenėje yra palankesnė, o ir mažų "patrioti-

nių" organizacijų sumažėjo įkūrus L.Andrikenės Dešiniųjų sąjungą. Liko daugiau politinės erdvės tokioms partijoms kaip LTS.

Yra minčių Vilniuje įkurti tautinių žurnalistų klubą. Į jį galėtų įeiti "Tautininkų žinių" aktyvas, "Tautos kelio" - Nacdemų organo - žurnalistai, sparčiai visuomenėje populiarėjančio "Laisvojo laikraščio" redaktoriai, "Tremtinio" žurnalistai, patriotiškesni "Vals-tiečių laikraščio" žurnalistai, tarp žemdirbių labai populiarus televizijos reporteris Pranciškus Šliužas, šiuo metu jis yra kandidato į prezidentus Juozo Petraičio rinkiminio štabo koordinatorium, bei kiti žiniasklaidos atstovai. Kol kas tai yra tik projektas, bet po Naujųjų Metų pradėsime šiuos žmones telkti į krūvą. Dabar yra nepalankus metas dėl prasidėjusios rinkiminės kampanijos.

Brešta Lietuvoje naujas judėjimas, kurį galima būtų apibūdinti kaip Antikorupcinį sąjūdį. Tie, kas seka pokyčius Lietuvos visuomenėje, negali šito nepastebėti. Jeigu šis judėjimas susiformuotų kaip politinė jėga, LTS nereikėtų likti nuošalyje, o nuo pat pradžių bendradarbiauti. Tuo labiau, kad Lietuvių Tautininkų Sąjunga Lietuvoje žinoma kaip švari, nesusitepusi partija. Visuomenės atsinaujinimo niekas negali sustabdyti, nes tai nesusitabdomas procesas. Tautinės jėgos kartu su šiuo procesu taip pat atsinaujins, susitelks ir užims deramą vietą Lietuvos politiniame ir ekonominiame gyvenime.

dėl techniško priežasčių Čikagą pasiekė pavėlavęs ir negalėjo būti perskaitytas Seime. Todėl jo dalį čia spausdiname:

Jūsų organizacija, mininti 116-uosius veiklos metus, visada buvo ir šiandien išlieka aktyvi Lietuvos ir lietuvių interesų saugotoja, tradicinių tautos vertybių puoselėtoja ir gynėja. Jūsų susivienijimui padedant ir palaikant, Lietuva laimėjo laisvės bylą ir šiandien kuria savąją ateitį, savąją gerovę.

Išėivijos lietuviai Jungtinėse Valstijose jūsų organizacijos dėka turi tvirtą tautinę bendruomenę, perduodančią lietuvių idėjas jaunajai tautiečių kartai.

Tikiu kad šios veiklos tęstinumas bus svarbi šių metų SLA seimo tema. Jūsų patirtis ir ateityje turi prisidėti prie Lietuvos ir lietuvių gerovės, prie tautiškujų idėjų puoselėjimo ir sklaidos.

Eduardas Šulaitis

SLA organizacijos sekretorė Genovaitė Meiliūnienė ir Vykdomosios Valdybos narė Loreta Stukienė atidarant Seimą gieda Lietuvos himną. E. Šulaičio nuotr.

2003 m.
KELIONĖS Į DAINŲ / ŠOKIŲ
ŠVENTĘ VILNIUJE

Finnair ir kitomis oro linijomis

	Išvyksta birželio mėn.	Sugrįžta liepos mėn.
Boston	29 d.	14 d.
Chicago	29	13
Cleveland	27	11
Detroit	27	11
Los Angeles	28	11
Newark	28	13
New York	29	14
Philadelphia	26	11
San Francisco	28	13
Tampa	29	12
Toronto	29	14
Washington	29	13

Galima užsisakyti vietas ir kitomis dienomis.

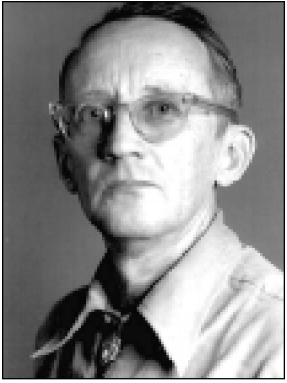
Skambinkite

VYTIS TOURS

40-24 235th St.
Douglaston, NY 11363
Tel. 718-423-6161
800-778-9847
Fax 718-423-3979

E-mail vyttours@earthlink.net
Web site www.vytistours.com

Atstovybė Čikagoje: Rita Penčylienė E-mail pencylar@aol.com
Bronė Barakauskienė E-mail broneb@aol.com

Gerardas Juškėnas

Lapkričio 17 d., sekmadienį, Clevelando Šv. Jurgio parapija atšventė tradicinę Rudens šventę. Diena pradėta Mišiomis, po kurių minios svečių suėjo salėn. Ten prie durų visus aprūpino pietų bilietais Rimas Minkūnas. Praalkusius pavalgydino darbščios šeimininkės puikiais pietumis. Po pietų prie gausių kepinų ir tortų stalų visus vaišino Vilija Klimienė ir Živilė Vaitkienė. Salėje buvo apstu stalų svečiams susėsti ir pabendrauti su senai matytais bičiuliais. O pasienyje visus nustebino virtinė stalų, apkrautų kiniečių loterijos laimėjimų dovanomis. Jauni bilietų platintojai pastoviai visus lankė platindami kalakutų ir kumpių loterijos bilietus. Aišku, visi laukė didžiosios loterijos laimėjimų traukimo. Bilietus, prižiūrint parapijos tarybos pirmininkui Stephan Kristoff, traukė

CLEVELAND, OH

IR AŠ TEN BUVAU...

paeiliui mūsų atžalyno nariai, o klebonas kun. Juozas Bacevičius skelbė laimėtojus. 1,000 dol. laimėjo Doris Bryan, 500 dol. - James Slapnik, 300 dol. - William Jakubs, po 100 dol. laimėjo Diane Rekstis ir Vilius Jurevičius. Anot klebono šiemet visi Šv. Jurgio parapijoje buvo laimėtojai, nes šioje šventėje buvo suteltos lėšos žiemos išlaidoms mokėti. Pagal išparduotus pietų bilietus tą popietį parapiją aplankė apie 200 asmenų. Nuoširdus dėkui visiems, kurie taip sunkiai

plušo, kad ši Rudens šventė taip puikiai pavyko. Ačiū visiems verslininkams ir organizacijoms, kurios aukėjo dovanas mūsų sėkmingai kiniečių loterijai, o visų labiausiai - svečiams, kurie mus aplankė.

Ir aš ten buvau, o toje minioje atradau du stalus su šeimos nariais ir mažyčiu Stepuku, kurie atvažiavo mane pasveikinti 85-jį gimtadienį. Ačiū Kęstučiui Civinskui už visos salės sugiedotus Ilgiausius Metus!

Prie didžiosios loterijos būgno S.Kristoff ir kun. J.Bacevičius skelbia laimėtoją. G. Juškėno nuotraukos

lite gauti iš kun. Juozo Bacevičiaus arba posto narių. Visi yra skatinami remti šį posto lėšų telkimą, nes veteranai nuolat remia mūsų parapiją.

Dar dairomės talkininkų ketvirtadienio bingo lošimams. Šiuo metu yra didelės varžybos tarp bingo lošimų mūsų mieste. Tik geru patarnavimu klientams galime pirmauti. Kad daugiau bingo lošėjų kas savaitę pas mus atvyktų, mums reikalingi papildomi talkininkai - bilietams platinti, padėti virtuvėje bei skelbti bingo lošimus. Galintieji padėti nors kartą į mėnesį, arba kas šeštą savaitę - mielai laukiami.

Kalėdų plotkeles (kalėdaičius) rasite po visų Mišių bažnyčios pirmo aukšto priebutyje ir salėje po Mišių. Išigykite jas iš anksto.

Šį rudenį buvo paskiepyti nuo gripo 60 Šv. Jurgio parapijiečių. Mes dėkojame parapijos gydytojams už šią paslaugą. Būtų gera, kad gripo sezone visi liktų sveiki.

Pradedant sausio mėn. bažnyčios aukų vokeliai bus siuntinėjami parapijiečiams kas antrą mėnesį. Tas sumažins mūsų pašto išlaidas.

Vyskupas Roger Gries, OSB, 2003 m. balandžio 13 d. aplankys mūsų parapiją ir aukos Verbų sekmadienio Mišias. Jis mielai norėtų su kiekvienu parapijoje susitikti.

CHICAGO, IL

LIETUVAITEI - DU AUKSO MEDALIAI

Pasaulio rankų lenkimo čempionė Dalia Medžiaušytė treniruojasi prieš varžybas. E. Šulaičio nuotr.

Septyni sportininkai iš Čikagos "Aido" sporto klubo, kurie dalyvavo 23-se Pasaulio rankų lenkimo pirmenybėse Springfield mieste, Illinois valstijos sostinėje, iš jų parsivežė du aukso ir du bronzos medalius. Jie čia atstovavo Lietuvą, nes iš pačios Lietuvos turėję atvykti šios sporto šakos specialistai nebegavo JAV vizų.

Aukso medaliai atiteko 30-metei sportininkei dalyvavusiai 170 svarų kategorijoje, **Daliai Medžiaušytei**, o du bronzos medalius laimėjo Lietuvos rankų lenkimo federacijos prezidentas **Konstantinas Archipovas**. Dar gana aukštą penktąją vietą dešine ranka iškovojo "Aido" klubo pirmininkas ir treneris Saulius Rakauskas.

Šios pasaulio pirmenybės sutraukė 500 varžovų (iš jų 50 buvo moterys) iš 26 valstybių. Beje, daugiausia aukso medalių (15) pasiglemžė Rusijos sportininkai, o po jų ėjo - Kanada su 12 ir JAV - 9 medaliais.

PLAČIAI RAŠĖ "CHICAGO TRIBUNE"

Chicago Tribune dienraštis

pirmadienio laidos "Tempo" sekcijoje beveik puslapį pašventė lietuvaitei - Daliai Medžiaušytei aprašyti. Čia tilpo ir jos dvi nuotraukos. Išskirtinai aprašomos varžybos dešine ranka, kuriose lietuvaite kovavo su Kanados atstove Joyce King, 38 metų amžiaus moterimi iš New Brunswick. Kanadietė šeštadienio ryte pralaimėjusi Daliai ir vėl pateko į pagrindinį finalą. Tačiau ir šį kartą stipresnė buvo mūsų. Čia rašoma, kad Dalia dalyvavo pasaulio pirmenybėse prieš dvejus metus vykusiose Virginia Beach, VA. Ir po jų apsigyveno Čikagoje. Iki to laiko ji buvo laimėjusi tris Europos pirmenybes ir 14 medalių pasaulio pirmenybėse. Minima, kad lietuvaite dirba Hinsdale priemiestyje esančiame Zazu Salon ir Day Spa, kur ji reiškiasi masažo terapeiste.

Šio aprašymo antrinė antrašė skamba taip: "Stipriausiųjų rankų pasaulyje savininkė gyvena Čikagoje", o tos rankos, kaip dabar jau žinome, priklauso lietuvaitei Daliai, kurią čia reikia pasveikinti už Lietuvos vardo garsinimą.

Edvardas Šulaitis

Jos platino loterijų bilietus, o Rudens šventės pabaigoje iš būgno traukė laimėtojų bilietus.

JURGINĖS PADANGĖJE

Rodos neseniai buvo vidurvasaris, o dabar oras atvėso ir snieguolės krinta žemėn. Su šalčiais pradėtas pastatų šildymo sezonas. Ateinančiais mėnesiais Šv. Jurgio parapijos pastatų šildymo dujomis išlaidos gal sieks 2,000 dol. arba daugiau mėnesiui. Visi yra skatinami naudoti šildymo fondo vokelius, kuriuos kas mėnesį rasite jūsų pundelyje.

Mūsų Šalpos centras veiks gruodžio 16 d. pirmadienį ir gruodžio 19 d. ketvirtadienį, dalindamas maistą, antklodes ir kalėdines dovanas apylinkės vargšams. Kviečiame talkon galinčius padėti ruošti krepšius dalinimui.

Lapkričio mėn. su biuleteniui dalinta metinė finansinė ataskaita - 2001 m. liepos 1 d. iki 2002 m. liepos 1 d. laikotarpiui. Būtų gera, kad aukotojai padidintų savaitines aukas parapijai, tas padės ateities veikloje.

Parapijos kalendorius rasite bažnyčios pirmo aukšto priebutyje. Šiemet mes dėkojame mūsų bičiuliams ir parapijiečiams Jakubauskų laidotuvių namuose už mums parūpintus kalendorius. Taip pat esame gavę kalendorius iš Katalikų kapinių sąjungos. Galit pasiimti kiek tik reikės.

Mūsų Katalikų karo veteranų 613-tas postas gruodžio mėn. turės loteriją. Bilietus ga-

LIETUVA IR PASAULIS

PREZIDENTAS MANO, JOG ŠVĘSTI DERYBŲ SU ES PERGALĘ DAR ANKSTI

Vilnius, gruodžio 4 d. (ELTA). Prezidentas Valdas Adamkus mano, jog šiandien dar per anksti švęsti pergalę derybose su Europos Sąjunga - reikia palaukti gruodžio 12-13 dienomis Kopenhagoje įvyksiančio ES viršūnių susitikimo rezultatų.

Pas Prezidentą apsilankę Lietuvos derybų su ES vadovai - užsienio reikalų ministras Antanas Valionis bei vyriausiasis Lietuvos euroderybininkas Petras Auštrevičius tikino, jog Lietuvos ir ES pozicijos dėl užsilikusių sudėtingiausių klausimų labai arti protoingo kompromiso. Tačiau neatmetama galimybė, jog paskutiniai politiniai derybų taškai gali būti sudėti tik Kopenhagoje, jei to nepavyks padaryti gruodžio 9-10 dienomis Briuselyje įvyksiančių baigiamųjų derybų metu.

Gruodžio 12-13 d. prezidentas V.Adamkus ir užsienio reikalų ministras A.Valionis vyks į Danijos sostinėje vyksiantį ES vadovų susitikimą. Tikimasi, jog Kopenhagoje Lietuva ir dar 9 šalys kandidatės bus pakviestos tapti visateisėmis ES narėmis. “Kopenhagoje ne tik bus pasakyta “taip” ir bus geriamas šampanas už sėkmę, bet ir bus labai konkrečios ir rimtos derybos, vedamos iki pačios paskutinės minutės”, - po susitikimo žurnalistams sakė A.Valionis. Jo teigimu, Kopenhagoje gali būti sprendžiami visi politiniai klausimai, kurie kelia nesutarimus.

Susitikęs su derybininkais bei Seimo ir Vyriausybės vadovais, Prezidentas atkreipė dėmesį, jog dar “nesudėlioti taškai” Lietuvai labai svarbiuose klausimuose, informavo Prezidento atstovė spaudai Violeta Gaižauskaitė. Pasak jos, šalies vadovas akcentavo, jog reikia aiškiai žinoti, kiek lėšų bus skiriama Ignalinos atominės elektrinės uždarymui, įsitikinti, kad bus sprendžiami socialiniai jėgainės uždarymo padariniai. Prezidento nuomone, taip pat svarbu, kad ES lėšos žemės ūkiui patektų Lietuvos kaimo žmonėms, o “ne pradingtų pakeliui iš Europos į Lietuvos ministerijas ir agentūras”. Užsienio reikalų ministras žurnalistams konstatavo, jog Lietuva neturi aštrių nesutarimų su ES, derybos vyksta dėl protokolo formuluočių. Pavyzdžiui, Ignalinos atominės elektrinės uždarymo protokole turi būti įrašyti saugikliai, kad atsitikus nenumatytiems įvykiams uždarant bei po uždarymo nenutrūktų finansavimas. Kalbėdamas apie Karaliaučiaus tranzitą, A.Valionis sakė, jog kol nėra suderinta konkreti tranzito tvarka, dėl kurios yra pozicijų skirtumai, negalima pasakyti, kokių reikės papildomų išlaidų, kurias pasirengusi padengti ES.

Atsakydamas į žurnalistų klausimus, Lietuvos diplomatinės vadovas nespėliojo, koks likimas laukia Danijos pasiūlyto paketo dėl papildomo plėtos finansavimo, kuris Vokietijai atrodo per didelis. Ministras taip pat nesiryžo vertinti, kaip tiesiogiai paveiktų Lietuvą “grįžimas atgal”.

Vyriausiasis euroderybininkas P.Auštrevičius priminė, jog Lietuva turi kiek kitokią poziciją, nei šiuo metu yra pateiktas siūlymas dėl cukraus kvotų ir derlingumo rodiklių. Užbaigiant derybas šiais klausimais, P.Auštrevičiaus daug tikisi iš žemės ūkio ministro Jeronimo Kraujelio artėjančio vizito į Briuselį.

“Ar esate pasirengę ne tik kautis, bet ir nusileisti ES?” Atsakydamas į šį žurnalistų klausimą, A.Valionis tvirtino, kad Lietuva visose derybinėse pozicijose yra labai arti protoingo kompromiso, ir nei vieniems, nei kitiems nereikės trauktis.

KODĖL KOPENHAGA BAUGINAMA IAE VAIZDAIS?

Seimo narys konservatorius Jurgis Razma kreipėsi į Lietuvos užsienio reikalų ministrą A. Valionį dėl kai kuriose Kopenhagos geležinkelio stotyse pasirodžiusios bauginančios informacijos apie Ignalinos AE. Nuotraukas, kuriose užfiksuoti milžiniški monitoriai, aptraukti raudonu audeklu, su nuolat demonstruojamu niūriu Ignalinos atominės elektrinės reaktoriaus vaizdu ir anglišku užrašu, jog tai Ignalinos atominė elektrinė, iš Danijos sostinės parvežė Seimo konservatorių frakcijos narys Vitas Matuzas.

“Manau, kad toks įtaigus IAE keliamo pavojaus perteikimas skatina Danijos piliečius ir čia apsilankančius kitų ES šalių gyventojus reikalauti iš savo šalies politikų siekti sprendimų dėl kuo greitesnio IAE uždarymo. Kartu tai gali atbaidyti planuojančius aplankyti mūsų šalį užsienio turistus”, - rašo Lietuvos užsienio reikalų ministrui J. Razma. Parlamentaras teiraujasi ministro, ar dėl tokios įtaigios vaizdinės agitacijos mūsų šalis nepatirs ekonominės ir politinės žalos, ar nėra galimybių dėl šios problemos kreiptis į atitinkamas Danijos institucijas, o gal jau būta tokių mėginimų ir kokie jų rezultatai.

ELTA primena, kad gruodžio 12-13 dienomis Kopenhagoje įvyks ES viršūnių susitikimas, kuriame, kaip tikimasi, Lietuva ir dar 9 šalys kandidatės bus pakviestos tapti visateisėmis ES narėmis.

Amerikos lietuvių tarybos nariai ilsisi po 62-ojo suvažiavimo Čikagoje: vicepirm. Petras Buchas, Irena Dirdienė, Sigutė Žemaitienė, Matilda Marcinkienė, Kazė Požarniukienė, Evelina Oželienė ir Lucille Kilkus.

J. Kuprio nuotr.

BRIUSELIS SUTINKA SU PEREINAMUOJU LAIKOTARPIU LIETUVAI

Europos Komisija iš esmės sutiko su Lietuvos prašymu suteikti septynerių metų pereinamąjį laikotarpį, kurio metu šalis galės riboti žemės ir miškų ūkio paskirties žemės pardavimą užsienio fiziniams ir juridiniams asmenims. Principinis sutarimas pasiektas lapkričio 26 d. Briuselyje vykusiam neformaliame Lietuvos ir EK derybininkų susitikime, pranešė Europos komitetas.

Susitikime EK Lietuvai pasiūlė tą patį variantą, kaip ir kitoms kandidatėms - siekiant išvengti diskriminacijos, numatoma, kad pereinamasis laikotarpis nebus taikomas ES šalių ūkininkams, kurie gali įrodyti, kad ne mažiau kaip 3 metus gyvena ir ūkininkauja Lietuvoje.

Tačiau nesant pakankamo politinių partijų sutarimo, siekiant priimti Konstitucijos pataisas, reglamentuojančias žemės pardavimą, Lietuva šią vasarą pakeitė savo derybinę poziciją ir paprašė atnaujinti derybas laisvo kapitalo judėjimo skyriuje.

Euroderybininkų susitikime ES pirmininkaujanti Danija pateikė Lietuvai palankų pasiūlymą dėl finansinių įmokų į ES biudžetą, kuris leis sumažinti Lietuvos finansinę naštą. Pagal šį siūlymą pirmaisiais narystės metais Lietuvos įmoka į ES biudžetą 2004 m. sudarytų 122 milijonus eurų, tačiau Lietuvai būtų išmokėta 35 milijonų eurų kompensacija.

“Tai yra gana geras pasiūlymas. Dabar mes atliksime

skaiciavimus, kaip tai pagerins Lietuvos biudžeto situaciją”, - sakė Petras Auštrevičius. Lietuva pirmaisiais narystės metais iš įvairių ES fondų gautų 428 mln. eurų finansinę paramą. Šis derybininkų susitikimas buvo vienas iš paskutinių iki gruodžio 12-13 dieną planuojamos dešimties kandidatų derybų su ES pabaigos.

Šiuo metu Lietuva su ES yra baigusi derėtis dėl 28 iš 31 derybinio skyriaus. Iki gruodžio vidurio lieka suderinti Žemės ūkio, Finansų ir biudžetinių nuostatų skyrius bei Kitų klausimų skyrių, į kurį gali patekti visa, ko neapėmė nė vienas derybinis skyrius.

Lietuva ketina tapti visaverte ES nare 2004 metais.

BNS inf.

MAŽOSIOS LIETUVOS DIENA

Mažosios Lietuvos reikalų taryba kasmet Vilniuje surengia Atmintinų dienų įstatymu įteisintą Mažosios Lietuvos dienos minėjimą. Taip prisimenamas 1918 metais Tilžės aktu deklaruotas Mažosios ir Didžiosios Lietuvos susijungimas. Šiais metas toks minėjimas visai neatsitiktinai buvo surengtas kartu su Lietuvos kariuomenės Vilniaus įgulos Karininkų ramove, kartu su juo veikiančia Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjunga. Mat neužilgo, 2003-ųjų pradžioje, minėsime Tilžės akto pasekoje įvykusio Klaipėdos sukilimo 80-aisiais metines. Šiame sukilime, atkovoju siame Lietuvai jūros vartus į pasaulį, su ginklu rankose dalyvavo savanoriai ir iš Mažosios ir iš Didžiosios Lietuvos.

Simboliška, kad nuskaubėjus “Trimito” orkestro atliktam himnui (įrašas) “Lietuvninkais mes esam gimę”, šventinę programą pradėjo evangelikų reformatų choras

“Giesmė”. Krikščionių bažnyčios reformacija atvėrė kelią spausdintam lietuviškam žodžiui. Ramovės salėje skambėjo šio choro atliekamos senos (A.Mažvydo ir J.Bretkūno laikmečio) ir naujesnės (V.Balnaičio harmonizuotos) lietuvininkų giesmės, Vydūno dainos. Šiltais plojimais buvo sutikta ir kiekviena dainininko D.Sadausko atlikta (J.Landsbergytės akompanimento paglydėta) Mažosios Lietuvos giesmė ir daina.

Dalykinė Mažosios Lietuvos dienos minėjimo dalis prasidėjo Mažosios Lietuvos reikalų tarybos pirmininko V.Šilo pranešimu apie Tilžės akto atsiradimo aplinkybes, jo aktualumą. Prelegentas atkreipė dėmesį į tai, kad Tilžės akto atsiradimą paskatino ir Amerikos prezidento T.V.Vilsono paskelbti Tautų apsisprendimo principai ir jo pažadas lietuviams įjungti Karaliaučiaus kraštą į Lietuvos valstybę (įdomu, ar tą žino dabartinis JAV prezidentas Bušas?).

V.Šilo pranešimą papildė aktorius R.Vilkaitis, perskaitęs patį Tilžės aktą ir akcentavęs jo testamentinę vertę. Mokslo istorikas A.Liekis, kapitalinės studijos apie Lietuvos kariuomenės ginkluotę, apie Tilžės aktą kalbėjo 1941 m. Atlanto chartos ir 1945 m. Potsdamo susitarimo fone. Mažosios Lietuvos istorijos autoritetas dr. A.Matulevičius priminė, kad Tilžės aktas įpareigoja Lietuvos seimūnus (jų minėjime nebuvo!) susirūpinti lietuvių interesais Karaliaučiaus krašte.

Mažosios Lietuvos dienos minėjimą užbaigė optimistinė arija iš A.Bražinsko operos “Kristijonas” - “Jau saulelė vėl atkoptama budino svieta!”. Išsiskirstyta su viltimi, kad kitais metais, kai minėsime Tilžės akto 85 metus, Mažosios Lietuvos dieną švęs visa Lietuva, o Vilniuje tokiam minėjime dalyvaus ir aukštieji valstybės asmenys.

Vytautas Miklaševičius

LIETUVOS BALETO ARTISTŲ MOKYKLA ŠVENČIA AUKSINĮ JUBILIEJŲ

Nacionalinės M. K. Čiurlionio menų mokyklos Baletų skyriaus pažymi veiklos 50-metį. Gruodžio 3 dieną Lietuvos nacionaliniame operos ir baletų teatre vyko jubiliejinis koncertas, kuriame ištraukas iš baletų ir choreografinės kompozicijas šoko buvę ir dabartiniai skyriaus auklėtiniai.

1952 m. tuometinėje M. K. Čiurlionio meno mokykloje (dabar Nacionalinė M. K. Čiurlionio menų mokykla) buvo įkurtas choreografijos skyrius, 1986 m. išaugęs į Vilniaus baletų mokyklą. 2001 m. Vilniaus baletų mokykla reorganizuota į Nacionalinės M. K. Čiurlionio menų mokyklos Baletų skyrių. Jam vadovauja garsus baletų solistas Petras Skirmantas.

Vienintelę Lietuvoje baletų artistus rengiančią mokyklą baigę įvairių kartų baletų žvaigždės: Loretta Bartusevičiūtė, Jolanta Valeikaitė, Eglė Špokaitė, Rūta Jezerskytė, Živilė Baikštytė, Mindaugas Baužys, Nerijus Juška ir daugelis kitų, dirbančių Lietuvoje ir užsienio baletų trupėse.

Būsimieji baletų šokėjai 8 metus ugdomi pagal baletų artisto mokymo programą. Mokomasi klasikinio šokio trenuotų, mažų ir didelių šuolių, puantų technikos, šokti solo, poroje ir ansamblyje, įvairių tautų liaudies ir sceninių, istorinių XVI-XX amžių šokių, modernių šokių plastikos, aktorijos meistriškumo dalykų, taip pat baletų ir teatro istorijos, klasikinio ir lietuvių liaudies sceninio šokio teorijos, grimavimo technikos, grojimo fortepijonu, specializuotos gimnastikos disciplinų ir praktinių gebėjimų. Moksleiviams dėsto savo teatrinę karjerą baigę baletų solistai, žinomi baletmeisteriai.

Mokomąsias praktikas būsimieji baletų šokėjai atlieka mokyklos spektakliuose, Lietuvos nacionaliniame operos ir baletų teatre. Nuo 1990 m. moksleiviai nuolat dalyvauja tarptautiniuose konkursuose, laimi aukštus įvertinimus.

Eltos inf.

Lietuvos dailės muziejaus ansamblio "Kanklės" koncerto Clevelande akimirka. Iš kairės: Lina Naikelienė, Aldona Stempužienė, Virginija Alenskienė, Eugenijus Ciplys, Joana Gedminaitė ir Aušra Juškevičienė. Jono Dunduro nuotr.

PRATĖSIAMAS *DIRVOS* NOVELĖS KONKURSAS

Negavus pakankamo skaičiaus novelių iki originalaus konkurso termino lapkričio 1 d., *Dirvos* novelės konkurso rankraščių įteikimo data **nukeliama iki 2003 m. vasario 1 d.** Kviečiame visus rašytojus pasinaudoti šia proga ir dalyvauti konkurse.

Korp. Neo-Lithuania vyr. valdyba

A.Adam "Giselle" spektaklio scena Lietuvos operos ir baletų teatre. J.Polio nuotr. "Lietuvos teatrai"

“VIRUS” FESTIVALyje ŠIAULIUOSE - ŠIUOLAIKINIO MENO ĮVAIROVĖ

Šiauliuose prasidėjo septintasis šiuolaikinio meno festivalis "Virus". Iki gruodžio 22 dienos vyksiančio renginio programoje - vaizduojamojo meno parodos, kompiuterinės ir džiaz muzikos koncertai, šiuolaikinio šokio, kino ir avangardinės mados vakarai.

Festivalis prasidėjo Šiaulių dailės galerijoje surengta mokslinė konferencija "Fluxus: "Šiuoatveju". Šiaulių universiteto Kultūrinės antropologijos centro ir "Aušros" muziejaus organizuota konferen-

cija buvo skirta iš Šiaulių kilusio ir JAV gyvenusiam menininkui Jurgiui Mačiūnui. Renginyje pristatyta iš Šiaulių kilusio žurnalisto ir kultūrologo Tomo Sakalausko knyga "Žiūrėjimas į ugnį" apie "fluxus" kūrėjo J. Mačiūno gyvenimą ir kūrybą. Po konferencijos vyko "fluxus" filmų peržiūra, atidarytos dvi avangardinės "laiško meno" (mail art) parodos. Viena iš jų - Gyčio Skudžinsko projektas "Kaukė", kuriame dalyvauja per 60 menininkų iš 14 pasaulio šalių.

Festivalyje taip pat numatoma šiuolaikinio meno paroda "Artattack", vyks performansai ir ugnies meno, videomeno, "Virus" kino demonstravimas, "Multimedia laboratorijos" projektai, koncertuos džiaz muzikos grupė "Bitės".

Taip pat numatyti kompiuterinės muzikos koncertai "Dailės projektas" ir "Quadrat musique", šiuolaikinio Lietuvos šokio programa, "Virus" mados festivalis "Kita mada".

Eltos inf.

KETURIASDEŠIMTASIS “Dirvos” novelės konkursas

Skiriamos DVI PREMIJOS:

Pirmoji - 500 dolerių,
Antroji - 300 dolerių

Iš A.A. SIMO KAŠELIONIO
palikimo, kurį tvarko "Korp! Neo-Lithuania"
Vyr. valdyba

Tema: Autoriams suteikiama neribota teisė patiems pasirinkti novelės temą ir meninės išraiškos formas.
Paskutinė rankraščių įteikimo data - **2003 metų vasario 1 d.** (pagal pašto antspaudą).

Rankraščius siųsti šiuo adresu:

*Dirva, Novelės konkursas,
P.O. Box 19191
Cleveland, Ohio 44119-0191*

Konkurse kviečiame dalyvauti visus lietuvių rašytojus, gyvenančius Lietuvoje, JAV ar bet kurioje kitoje valstybėje.

Paruošimas: Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti perrašyti rašomąja mašinėle arba kompiuteriu ir pasirašyti slapyvardžiu. Tą patį slapyvardį užrašykite ant pridėdama užklijuoto vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Tik laimėjusių vokeliai bus atidaryti. Nepremijuoti rankraščiai grąžinami tik autoriams prašant jų nurodytu adresu.

Vertinimo komisija paprasta balsų dauguma sprendžia ką premijuoti.

APIE TEISMUS LIETUVOJE

Antanas Dundzila

Lyginant su žiniomis apie Lietuvos Respublikos Seimo, Vyriausybės ar Prezidento veiklą, spaudoje vistik žymiai mažiau žinių, ar net užuominų, apie Lietuvos teismus. Gi Konstitucijos 5-tas straipsnis aiškiai sako: “Valstybės valdžią Lietuvoje vykdo Seimas, Respublikos Prezidentas ir Vyriausybė, Teismas”. Tad šia proga šiek tiek apie teismus.

Lietuvoje veikia dvi teismų rūšys: Konstitucinis Teismas (įdomu, kad abi pavadinimo raidės Konstitucijoje įrašytos didžiosiomis raidėmis, kas šiaip jau dabartinės kalbos taisyklėse nepriimta!) ir paprasčiausiai “Teismas”. Konstitucinis Teismas sprendžia, ar valstybės aktai neprieštarauja Konstitucijai arba įstatymams. Apie tuos “kitus” Teismus 109-am Konstitucijos straipsnyje sakoma: “Teisingumą Lietuvos Respublikoje vykdo tik teismai”. Savaime suprantama, teismai vadovaujasi įstatymais. Konstitucijos 111 straipsnyje teismų sudėtyje yra Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (rašomas didžiosiomis), Lietuvos apeliacinis teismas (jau mažosiomis!), apygardų ir apylinkių teismai.

Vadovaujantis Konstitucijos 112 straipsniu, Aukščiausiojo Teismo (toliau: AT) teisėjus skiria ir atleidžia Seimas Respublikos Prezidento teikimu. Apeliacinio teismo teisėjus skiria Prezidentas Seimo pritarimu. Žemesnių teismų teisėjus skiria ir jų darbo vietas keičia Prezidentas.

Pasirodo, apie teisingumo praktiką Lietuvoje gan daug duomenų galima rasti internete. Kadangi “Visuose teismuose bylos nagrinėjamos viešai” (Konst. 117 straipsnis), tai, pvz., AT savo nuosprendžius skelbia gan išsamiai paruoštoje interneto svetainėje, adresu www.lat.litex.lt. Skelbiami ištisi nuosprendžių tekstai, iš kurių galima susidaryti vaizdą apie svarstyto bylos esmę. Nuosprendžiai išsamiai suredaguoti, duodama AT motyvacija, kuri sudaro svarbų pagrindą krašto teisiniam precedencijoms. Nutarties paskutinis sakiny paprastai yra toks: “Nutartis galutinė ir neskundžiama”. Žemesnių teismų interneto svetainių dar nėra arba jų neradau. Štai, keli pavyzdžiai iš AT bylų apie išeivijai žinomus įvykius ar asmenis:

AT Civilinė byla Nr. 3K-3-1251/2000 iškėlė buv. premjeras G. Vagnorius, nepatenkintas žemesnio teismo sprendimu byloje “Respublikos”

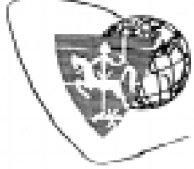
dienraščio savininkui, akcinei bendrovei. Skunde minimas ir trečias asmuo, parašęs straipsnį “Kas prieš krepšinį, pone Vagnoriau?” Čia eina kalba apie garbės orumą ir moralinės žalos atlyginimą 10,000 lt. suma. AT-as panaikino Vilniaus apygardos teismo nutartį ir paliko galioti apylinkės teismo sprendimą, dalinai tenkinantį G. Vagnoriaus pradinį skundą: tarp kitų dalykų, prašyta piniginė suma sumažinti iki 500 lt., plius 136 lt. žyminio mokesčio.

AT Civilinė byla 3K-3-426/2000. AT sprendimas: “Kretingos rajono apylinkės teismo (data) sprendimą ir Klaipėdos apygardos tesimo (data) nutartį palikti nepakeistus.” AT-ui skundėsi socialistų partijos asmuo dėl žemesniuose teismuose jo atmetų ieškinių monsj. A Svarinskui už tokį pastarojo viešą pareiškimą 1999 m. priešrinkiminiu metu: “Ir jūsų kandidatas nuo socialistų partijos (pavardė) juk rašė prieš (pavardė) ir kunigą (pavardė) puolė. Manau, kad seniai jo vieta Lukiškėse.”

AT Civ. byla 3K-3-106/2000. Nagrinėtas tūlo asmens kasacinis (- teismo sprendimo panaikinimo) skundas dėl jam nepatenkinamai išspręstos bylos Kauno žemesniuose teismuose. AT-e iškeltos bylos esmėje - “garbės ir orumo gynimo, moralinės žalos atlyginimo” ieškojimas. Bylos atsakovės: rašytoja A. Garmutė ir leidykla “Aušra”, dėl rašytojos paskelbtų duomenų apie spaustuvėje “pasiskolinimą” didoką popieriaus kiekį. AT-as skundą atmetė: “Kauno apygardos teismo... (data) nutartį palikti nepakeista.”

Baudžiamoji byla Nr. 2K-541/2002 - šiais metais svarstyta. Už maždaug dviejų tūkst. lt. vertės daiktų ir trijų ančių vagystę su bendrininku nuteista, mergautinė pavarde moteris kreipėsi į AT, prašydamas sumažinti jai žemesnio teismo skirtą 2 metų 9 mėn. laisvės atėmimo ir pavogtų daiktų vertės atlyginimo bausmę tokiu pagrindu: ji pavogusi ne visus kaltinime nurodytus daiktus, todėl nesutinka su priteistu civiliniu ieškiniu; prašo amnestijos, nes bausmę atlieka pirmą kartą, turi mažą vaiką ir nuosirdžiai gailisi padariusi nusikaltimą. AT nuteistosios skundą atmetė.

Kai kam šie pavyzdžiai gali atrodyti paviršutiniški ir jų svarbos čia nebandome sverti. Gal paaiškins sociologai, kad su tokio pobūdžio bylomis eina net į aukščiausiąjį krašto

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

LITHUANIAN WORLD COMMUNITY

2002 M. KALĖDOS

*Mieli Pasaulio Lietuvių Bendruomenės šeimos nariai,
Brangūs Tėvynės Lietuvos sesės ir broliai,*

*Tikiu - išauš graži diena,
Įkūnyta svajonė realybėj
Saulėtu veidu, atvira,
Darbais bešviečianti, didybe...
Aukštų idėjų ir aukų verta.*

*Tegu nebus ji pasaka be galo
Ir iškilminga muzika vargonų.
Ateis ramiai, kasdieniškai prie stalo,-
Mums reikalinga ir tikra, kaip duona.*

(Janina Survilaitė-Vaitkevičienė)

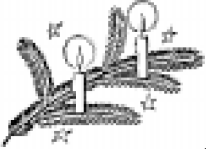
Trisdešimties šešerių Kraštų Lietuvių Bendruomenėse renkamės prie Kūčių stalo. Skambant varpams, mintyse lankom artimuosius, maldose minim Lietuvą. Švenčiam Kalėdas !

Rūpestis ir lūkestis dažnai mus gaubia, susimąščius apie tautos nueitą kelią, šių dienų sumaištį ir neatspėjamą ateitį. Gyvenimas kiekvienam skiria laiko ir erdvės. Mūsų valia pasirūpinti kuo ir kaip juos geriau užpildyti.

Šutikdami Naujuosius 2003 metus, linkime visiems taikos ir ramybės, laimės ir džiaugsmo! Tikime, kad ateis pilnos gerumo ir tiesos dienos!

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba

*Vytautas Kamantas, Matas Stanevičius,
Regina Kučienė, Milda Lenkauskienė, Bronius Makauskas,
Edis Putrimas, Algis Rugienius, Marytė Šmitienė,
Gabrielius Žemkalnis, Laima Žliobienė.*

teismą. JAV federalinis U.S. Supreme Court tokio pobūdžio bylomis neužsiima, tačiau nereikia pamiršti, kad Amerikoje taip pat yra ir valstijų tvarkomi teismai. Taip pat pažymėtina, kad suminėti pavyzdžiai dar nenusako Lietuvos teismų viso darbo apimtį. Tie trys civilinių bylų pavyzdžiai buvo parinkti todėl, kad dalyvių pavardės žinomos išeivijoje. Kadangi AT-o veikla susideda iš baudžiamųjų ir civilinių bylų, rašinyje įtrauktas pavyzdys ir iš baudžiamųjų bylų tarpo.

Lietuvos AT-mas yra didelė, Teismo pirmininko vadovaujama institucija. Bendrąjį aparatą tvarko net aštuoni pir-

mininko žinioje esantys administraciniai padaliniai: kancelris, vyriausias auditorius, priimamasis, biuletenio redakcija, reabilitacijos skyrius, raštinės ir ūkio tarnyba, normatyvinės informacijos skyrius, finansų ir buhalterinės apskaitos skyrius. Padėjėjų ir patarėjų, atrodo, yra apščiai. Baudžiamųjų bylų skyrius yra to skyriaus pirmininko žinioje, jame dirba 15 teisėjų, vyrų ir moterų. Panašiai veikia ir civilinių bylų skyrius, su pirmininku ir 18 teisėjų. Abiejų rūšių bylas veda ne (kaip Amerikoje) vienas teisėjas, bet teisėjų kolegija iš trijų narių. Bylos yra skirstomos į kategorijas, civilinia-

me skyriuje jų net 68 (čia visų neišskaičiuosi!): 1999 m. Garbės ir orumo kategorijoje (Nr. 40) AT paskelbė 17 nuosprendžių. Toje pat kategorijoje 2000 m. nuosprendžių buvo 40.

Teismai - tai tik dalis Lietuvos teisingumo aparato. Interneto yra Notarų Rūmų svetainė, Teisinis Informacijos Centras ir kt. Įdomiai skamba Vyriausioji Administracinių Ginčų Komisija, kurios svetainė išdidžiai skelbia savo motto, “Ginčiuose gimsta tiesa”. Tai dėl valdžios įstaigų veiksmų ar neveiklumo skundų aiškinimo organas, įkurtas 1999 m.

Apie tai ir dar plačiau - ateityje.

REMKITE DR. KAZĮ BOBELĮ Į LIETUVOS PREZIDENTO, O PROF. VYTAUTĄ LANDSBERGĮ Į SEIMO PIRMININKO VIETĄ!

Jie abu patriotai, gerai žino Lietuvos istoriją. Jie netūpčios dėl Karaliaučiaus atgavimo - Karaliaučiaus kraštas yra Lietuvos eliksyras. Visi, kurie ten važiuos, taps milijonieriais. Jūsų Vyriausybė pavertė visus ubagais ir toliau nori tokiais laikyti. Jie rūpinasi tik savo pilvais, o ne Lietuvos reikalais. Pasakykite ponui Putinui, kad Lietuva yra senoji slavų motina. Įsiverždami į Karaliaučiaus kraštą, jūs išžudėte 2,000,000 lietuvių protestantų ir 4,000,000 austrų protestantų. Dabar yra Jums laikas atitaisyti padarytą klaidą. Ištraukite visą atominį laivyną ir padarykite Lietuvą ir Baltijos jūrą beatomine zona. Jūs būsite triskart garsesnis už Petrą Didįjį - tarptautinio masto. O mes suruošime Trakuose iškilmingus pietus, pakviesdami prezidentą Bushą ir Jus dalyvauti toje puotoje.

Lai Dievas duoda Jums drąsos ir tapti garbingais žmonėmis.

Ben Norkūnas

Politinis apmokėtas skelbimas

RENGINIŲ KALENDORIUS

2003 m.

VASARIO 16 d. Nepriklausomybės Šventės Minėjimas Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

KOVO 16 d., sekmadienį, įvyks tradicinė **Kaziuko Mugė** Dievo Motinos parapijos salėse. Rengia Clevelando skautija.

BALANDŽIO 5 d., šeštadienį, “Trys panteros”.

GEGUŽĖS 3 ir 4 dienomis, Ateitininkų šeimos šventė Dievo Motinos parapijoj. Šeštadienį koncertas ir sekmadienį akademija.

RUGSĖJO 28 d. Lietuvių diena, Lietuvių Meno Ansamblio “**Dainava**” koncertas Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia JAV LB Clevelando Apylinkės Valdyba.

**Džiaugsmas ir ramybė telydi mūsų gimines,
draugus bei pažįstamus per
Kalėdų šventes ir Naujuosius metus!**

*Elena ir Karolis
Milkovaičiai*

Yorba Linda, CA

A. † A.

**LEOKADIJA ŽVYNIENĖ-
JABLONSKYTĖ**

*Mirė antradienį, 2002 m. gruodžio 3 d.,
sulaukusi 82 metų.*

Gimė Lietuvoje, Kaune. Ilgą laiką išgyveno
Marquette parko apylinkėse,
savo dienas palydėjo St. Pete Beach, FL.

Nuliūdę liko: dvi dukterys, Rima Schoot ir Vida Marks žentas Daniel, anūkai Billy, Kenneth ir Ronnie Schoot ir Alexandra, Christopher, ir Patrick Marks, dukterėčia Danguolė Griganavičienė su šeima. A.a. Leokadija Žvynienė buvo žmona A.a. Juozo, sesuo A.a. Valerijos Bankauskienės ir svainė A.a. Mečio Bankausko.

A.a. Leokadija priklausė Lietuvių Dukterų draugijai ir Tautinei Sąjungai. Vietoj gėlių, prašom aukoti Lietuvos Vaikų Vilčiai arba Lithuanian Mercy Lift.

Velionė buvo pašarvota sekmadienį, gruodžio 8 d. nuo 2 iki 7 valandos vakaro, Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave., (arti Derby Rd.), Lemonte, IL 60805. Laidotuvės įvyko pirmadienį, gruodžio 9 d. 9:30 val. ryto. Iš Petkaus Lemont laidojimo namų a.a. Leokadija buvo palydėta į Pal. Jurgio Matulaičio Misijos bažnyčią, kur 10:00 val. ryto buvo aukojamos gedulingos mišios. Po šv. Mišių velionė buvo palydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus pasimelsti už jos sielą.

Nuliūdę artimieji

LAIŠKAS REDAKCIJAI

PLB VALDYBOS PIRMININKO VEIKLA

PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas, pergyvenęs gana sunkią operaciją ir po jos sekusį reabilitacinį periodą, jau vėl aktyviai grįžo prie savo tiesioginių darbų. Net ir sirgdamas, jis žmonos Gražinos padedamas, interneto pagalba bendravo su kitais valdybos nariais, sprenddamas įvairiausius klausimus.

Pirmoji jo didesnė kelionė po ligos buvo lapkričio 8-11 d. išvyka į Kanadą, nes Toronto mieste buvo švenčiamas Kanados Lietuvių Bendruomenės 50 metų jubiliejus. Jis ten kalbėjo sukaktuvinuose renginiuose, o taip pat susitiko su PLB valdybos nariais kun. Ed. Putrimu ir Matu Stanevičiumi.

Prieš tai savo namuose - Grand Rapids mieste, Mičigano valstijoje, jis dirbo kartu su iš Lietuvos atvykusia PLB istorijos knygos redaktore dr. Vitalija Stravinskiene.

Kaip teigia V. Kamantas, dr. V. Stravinskienė dirbo nuo ryto iki vėlyvo vakaro septynias dienas savaitėje. Jo žodžiais tariant “ji yra labai darbšti, kruopšti, rūpestinga, daug visokių knygų, dokumentų ir kitokių šaltinių perskaičiusi ir gerai su PLB ir įvairių kraštų Lietuvių bendruomenių gyvenimu bei darbais susipažinusi mokslininkė - istorikė, turinti labai gerą atmintį”.

Lapkričio 14 d. V. Kamantas, dr. V. Stravinskienė, o taip pat ir Gražina Kamantienė atvyko darbui į Čikagą ir Lemontą. Čia buvo ir dirbta Lituanistikos Tyrimo ir Studijų centre. Čia papildyta ir patikrinta knygai surinkta medžiaga. Šiuo metu suredaguota medžiaga apima 56 straipsnius ir sudaro 267 puslapius (be nuotraukų). Pridėjus nuotraukas bei priedus susidarys arti 500 puslapių turinti knyga. Beje, dr. Stravinskienė lapkričio 25 d. vakare jau išskrido atgal į Lietuvą.

Lemonte PLB valdybos pirm. V. Kamantas dalyvavo Lietuvių Fondo Tarybos posėdyje, kur buvo patvirtinta 5 tūkst. dolerių parama XI Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso stovyklai Punske, Lenkijoje.

Išsiuntė knygas į Kauną. Lankydamasis Lemonte, V. Kamantas su keliais talkininkais supakavo 66 dėžes su knygomis bei archyvine medžiaga. Jos per “Transpak” agentūrą išskeliavo į Lietuvių Išeivijos Institutą Kaunan.

Iš viso susidarė tūkstantis kilogramų (apie 2000 svarų). Dėžėse sukrauta PLB archyvinė medžiaga nuo 1973 iki 2000 metų. Taip pat čia tilpo ir JAV Lietuvių Bendruomenę liečianti archyvinė medžiaga - įvairių organizacijų dokumentai.

Kaip teigia V. Kamantas “dalis tos medžiagos yra labai vertinga ir įdomi ateities studijoms.” Jis sako, kad praėjusių metų pabaigoje ir šių metų pavasarį į Kauno LII buvo išsiųsta 50 dėžių, o po poros mėnesių Kaunan iškeliaus likusios 30 dėžių iš PLB ir V. Kamanto asmeninio archyvo.

Edvardas Šulaitis

ĮVAIRENYBĖS

PAGALBA RŪKORIAMS. Medicare programos tvarkytojai praneša, kad Ohio valstijos rūkoriai gali gauti pagalbą atprasti nuo žalingo įpročio. Šių programų metu senoliai gali gauti nikotino lopinius (patches), patarimus, vaistus prieš rūkymą ir kt. pagalbą. Informacija tel. 1-800/652-3446. *Ger. Juškėno inf.*

“MIS NELAISVĖ”. Pirmą kartą surengtus gražiausios kalinės rinkimus laimėjo tamsiaplaukė Samanta. Didelio užsienio žiniasklaidos dėmesio sulaukęs konkursas įvyko Panevėžio bendrojo režimo pataisos darbų kolonijoje. Kaip informuoja ELTA, nugalėtojai buvo uždėta gryno sidabro karūna su smaragdo ir dūminio kvarco inkrustacijomis, kurią nukalė juvelyras Alfredas Žvagulis. Konkurso nugalėtoja taip pat laimėjo 4 tūkst. Lt, vicemis gavo 2,5 tūkst., antroji vicemis -1 tūkst. litų. Po pergalės nugalėtoja žurnalistams sakė norinti kuo greičiau išeiti į laisvę.

The *Regency*
Luxury Apartments

The Best Address in PARMA!

1st Month FREE
on 1 and 2 Bedrooms
(RESTRICTIONS APPLY)

440-845-4841

Owner's Management Company

DIRVAI AUKOJO

R.Bužėnas, Henderson NV	60
D.Trimakas, Westlake, OH	25
J. Ališauskas, Orland Park, IL ..	20
G.Jušėnas, Clev. Hts., OH	20
J.Liauba, Cincinnati, OH	20
B.Paulionis, Wlby. H., OH	20
J.Rašys, Cambridge, MA	20
J.Bučinskas, Baltimore, MD ...	10
M.Ambrose,	
New Market, MD	10
K.Balas, Cleveland, OH	10
A.Cieminis, Anaheim, CA	10
B.Elsbergas, Brigantine, NJ ...	10
Z.Jurys, Great Neck, NY	10
N.Juškus, St. Pete. B., FL	10
L.Kaunas, Cleveland, OH	10
P.Mašalaitis, Wayne, PA	10
A.Milūnas, Downers Gr., IL ..	10
P.Petraitis, St. Pete B., FL	10
M.Puškorienė,	
Cleveland, OH	10
J.Slivinskas, Wethersfield, CT..	10
E.Steponavičius,	
Richmnd, OH	10
V.Tervydis, Collinsville, IL ...	10
A.Valaitis, Eastlake, OH	10
V.Vasikauskas, Seminole, FL ..	10
L.Virbickas, St. Pete., FL	10
A.Zenkus, Webster, MA	10
V.Staškus, Redford, MI	10
S.Balsevičius, St. Pete., FL	10
J.Kazickas, New York, NY	10
R.Selėnis, Livonia, MI	5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

J.Bučinskas, Baltimore, MD . 10
*Atsiprašom už pavėluotą pa-
skelbimą.*

FOR SALE

Bed - A full size set, plush,
unused, still in plastic with
warranty, sell 135 dol.

Tel. 440-653-0239

Mattress set - 145 dol.
A queen set, orthopedic
plush, unused in plastic.
Can deliver.

Tel. 440-653-0239

Bed - A queen pillow-top
set. Name brand with
warranty. Still in plastic,
will sell for 165 dol. Can
deliver

Tel. 440-653-0239

King size mattress set -
chiropractor endorsed with
factory warranty, new, in
plastic. List
799 dol. sell 275 dol.

Can deliver

Tel. 440-653-0239

SPORTAS

TRUMPOS SPORTO ŽINIOS

Lapkričio 13 d. iš gyvųjų tarpo iškeliavo žinomas išeivijos sporto ir visuomenės veikėjas Pranas Gvildys, gyvenęs New Yorko priemiestyje - Staten Island. Jis yra buvęs žymus sportininkas. Rytų sporto apygardos vadovas, New Yorko "Atletų" klubo pirmininkas, o taip pat ir Kultūros Židinio tarybos narys. Pranas buvo ir ŠALFASS-gos garbės narys.

Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus dėl šios netekties atsiuntė tokio turinio tekstą-užuojautą:

"Esame liudytojai, kad Velionio asmenybė ir visuomeninė veikla buvo neatskiriama Lietuvos ir lietuvių istorijos dalis. Pranas Gvildys išeivijos sporto bendruomenėje ilgus dešimtmečius aktyviai reiškėsi kaip talentingas treneris ir sumanus administratorius, jaunosioms išeivijos lietuvių kartoms rodė puikų veiklumo bei tarnystės savajai tautai, jos kultūrai ir viešajam gyvenimui pavyzdį. Visus, kam teko su Velioniu artimai bendrauti, žavėjo Jo nenuilstantis noras aktyviai prisidėti prie Lietuvos vardo garsinimo, prie lietuviybės ir sporto idealų sergėjimo bei puoselėjimo".

"Netekties proga reiškiu nuoširdžią užuojautą Prano Gvildžio žmonai ir vaikams, draugams ir kam žinia apie Velionio išėjimą Anapilin - skaudi ir liūdna."

Edvardas Šulaitis

Susirgo sporto veikėjas Algirdas Bielskus

Širdies priepuolis ištiko ŠALFAS Sąjungos sekretorių Algirdą Bielskų, gyvenantį Clevelando priemiestyje. Jis Šiaurės Amerikos lietuvių sporto vadovybėje visą laiką ėjo ir eina sekretoriaus parei-

Kauno "Laisvės" krepšinio komanda dėdės Samo žemėje

Kaip ir kiekvieną rudenį, taip ir šiemet, į Ameriką buvo atvykusios Lietuvos krepšininkės. Šiemet čia atkeliavo Kauno "Laisvės" klubo ekipa, kuri Lietuvos moterų pirmenybėse stovi priešpaskutinėje vietoje.

Mūsų žiniomis, Lietuvos

Danas Smulkys gavo "naudingiausio" *Lituanicos* žaidėjo premiją per klubo pobūvį spalio 9 d. PL Centre Lemonte. Toliau klubo pirm. A. Glavinskas ir programos vedėja J. Žukauskienė.

Čikagos LFK "Lituanicos" futbolininkai iškovojo I vietą Metropolitan lygos rudens rate. E. Šulaičio nuotraukos

gas, nežiūrint kuriuose miestuose centro valdyba įsikuria.

Dėl šio susirgimo ir netrukus po to padarytos operacijos, buvo atidėtas Sporto Sąjungos visuotinis suvažiavimas, kuris turėjo įvykti lapkričio 16 d. Clevelande. Šis suvažiavimas dabar nukeltas į lapkričio 30 dieną, pagal anksčiau numatytą darbotvarkę.

krepšininkės krepšinio gimtinėje sužaidė 5 rungtynes, kurių daugumą pralaimėjo. Mūsiškės turėjo nusileisti North Iowa universiteto komandai 67-105 ir kitai Iowos ekipai - "Hawkeyes" 55-97. Taip pat pralaimėjo ir Wisconsin universiteto Madison rinktinei 72-84. Kiek sužinojome mūsiškės pelnė tik vieną pergalę - prieš Wisconsin universiteto skyrių Milwaukee mieste, kurį įveikė 99-87. Lietuvių komandoje daugiausia taškų įmesdavo Valdonė Sakalauskienė,

Ingrida Jonkutė ir Jovita Jute-lytė.

Vyrų komandų iš Lietuvos ši rudenį, kiek žinome, Amerikoje nesilankė. Čia buvo atvykusi tik Liepojaus krepšinio komanda iš Latvijos. Jos eilėse buvo ir du lietuviai: Svajūnas Airošius ir Arnoldas Jatkonis.

Gražvydas Mikulėnas atsižymėdamas 15-tą ir 72-minutę. Ši lietuvių komanda iš 8-tos vietos pakilo į 7-tą. O jų varžovai turi tenkintis 13-ta vieta. Be Mikulėno komandoje žaidžia: Romuzga, Vilėniškis Vasiliauskas.

Lietuvos futbolo rinktinės puolėjas Igoris Morinas atstovauja Vokietijos "FSV Main 05" futbolo komandą, dalyvaujančią Vokietijoje antros bundeslygos čempionate. Jo klubas penktadienį namuose įveikė ketvirtą vietą užimančią "Alemanijos" ekipą 3-1 ir iš 9-tos vietos pakilo į penktąją.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$40,
PUSEI METŲ - \$25,
PIRMA KLASE - \$63,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$115.00

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service
481-5397
New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!
OPEN
Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm
866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119
Paul Stefanac

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga
William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt
Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770
Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama.
telidanti jaukia atmosferą, rūdiesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION
SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ
Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119
DARBO VALANDOS :
Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.
KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)